

Kabul: 227
Red: 214
Gelmeyen: 3

Hesapsız Çıkışın Sonucu

Doğu Perinçek

CHP yönetimi kendi oyunuyla yenik düşmüştür. Yenik düşmek bir yana, demokrasî mücadelesine zarar vermiştir. Hükümeti düşürmek için verilen gensoru, sonuç olarak hükümete kuvvet aşısı yapmıştır.

İç barışa, birliğe, demokrasiye ve dış tehdidi göğüslemeye hizmet eden bir hükümet seçeneği oluşturmadan yapılan bu hesapsız çıkışın, bugünkü koşullarda başka bir yere varamayacağı 24 Haziran günü başyazıda belirtmiştik.

Rusya ve maceracı güçleri saran karamsarlık, bu güçlere kucak açmakta direnen CHP'yi de kuvvetletileceği ve sonu belirsiz bir maceraya itti. Dahası: CHP yönetimi, MHP'nin zorbalığına kanatları altına aldığı için bugünkü hükümete karşı olan demokrasi güçlerini de bir oldubittî ile yüzüze getirdi. Yalnız CHP dışında değil, CHP içinde de gensorunun olumlu sonuçları (Devamı S. 6 Sü. 1'de)

CHP yönetimi, hesapsız çıkışıyla hükümete kuvvet aşısı yaptı

GenSORU başarısız!

Kültür Bakanlığı dansöz Özcan Tekgül'e "Kültür Madalyası" verdi - Basın.

ANKARA (ÖZEL) MİLLET Meclisinin dünkü Genel Kurulunda yapılan oylamada Demirel hükümeti 214'e karşı 227 güvenoyu alarak işbaşında kaldı.

Oylamada, AP, MHP, MSP, OGP ve NP'li parlamenterler lehte oy kullanırken, CHP ve TBP'li üyeler ile bağımsızlar ret oyu verdiler. Oylamaya AP'den Atilla Ocak, CHP'den Mevlüt Önal ve bağımsızlardan Abdülkerim Zilan katılmadılar. Oylamayı yöneten Cahit Karakaş da iç tüzük gereği oy kullanmadı.

Oylamanın sonuçlanmasından sonra kürsüye gelen Başbakan Süleyman Demirel, kısa bir konuşma yaparak "Meclisin güvenine layık olmaya çalışacağız" dedi.

ERBAKAN SON ANA KADAR BAŞBAKANLIKTA DİRETTİ

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, güven oylamasından dört saat önce yaptığı basın toplantısında Başbakanlık talebinde diretti. Bunu açıkça söylemeyen Erbakan bu isteğini şöyle ifade etti: "Partilerin manas aritmetik ölçülmez. Almanya'da Cumhurbaşkanı aritmetik olarak üçüncü büyüklükteki partiden seçildi, diğer iki büyük parti bu nasıl iş demediler. Almanya şimdi seçime gidiyor, iki parti işbirliği arıyorlar. Küçük partinin başkanı şimdiden Başbakan adayı olarak ilan edilmiştir."

Bir gazetecinin, "Almanya'dan örnek almak Batı Kulüpçülüğü değil mi?" şeklindeki sorusuna ise Erbakan, "Millî çözüm için kullanırsanız millî görüşçülük olur" dedi.

Hükümetin düşürülmesinin an meselesi olduğunu belirten Erbakan, bunun yerine ne konacağına bilmeden hükümeti düşürmeyeceklerini, tekrar bir tahribat hükümeti kurulamayacağını söyledi.

Erbakan, kurulacak yeni hükümetin "bir millî çözüm-önarın hükümeti" olacağı şeklinde berrak ve inandırıcı bir çözüm görmedikleri takdirde adım atmayacağını ifade etti.

Gazetecilerin, ısrarla "Başbakanlık mı istiyorsunuz?" soruları üzerine Erbakan "Şahıs meselesi değildir, Ecevit'le de şahıs meselesi konuşmadık. Bu programın nasıl bir hükümetle yürütüleceği hangi kadroların yürütüleceği önemlidir. Gelin, herhangi bir köyden hakem seçelim, Millî çözüm programının hangi kadrolar tarafından yürütülebileceğini elli milyon bilmektir" dedi.

Boyle bir hükümetin Çağlayangil tarafından görevlendirilip, görevlendirilmeyeceği şeklindeki bir soruya MSP Genel Başkanı "Sayın Çağlayangil'in böyle bir şeyden çok memnun olacağı kanısındayım. Parlamento çoğunluğu saygı uyandıracak bir neticedir" şeklinde cevap verdi.

Erbakan, sözlerini bitirirken, oylamaya dört saat kaldığını bu dört saat içinde de inandırıcı ve berrak bir netice görmeyi umduklarını belirtti ve "Ama, bu meydana gelmezse kıyamet kopmaz. Biz bu hükümeti düşürmeye her an hazırız" dedi.

Necmettin Erbakan, "Şayet CHP pazarlık konusunda zaman isterse bugün Meclise girmekten vazgeçer misiniz?" sorusuna da şu karşılığı verdi:

"Zamana ihtiyaç olduğu takdirde, çözüm meydana getirmek maksadıyla zamanı kullanmakta yarar görürüz."

MSP'NİN GRUPLAR KARARI Dün toplanan MSP grubu hükümete beyaz oyu vermesi için bağlayıcı karar aldı. Grup toplantısı sırasında bir açıklama yapan Diyarbakır Milletvekili Yaşar Gökmen partisinin kararını bildirirken, "Onarım hükümeti konusunda CHP'den olumlu bir sonuç alamadık" dedi.

CHP ORTAK GRUBU Genel Kurul toplantısından önce CHP Ortak Grubunun saat 14'te yaptığı toplantıda Ecevit, "Hükümet hakkında verdiğimiz gensorudan ne sonuç almacağız şu ana kadar kesin belli değildir. Özellikle MSP'nin şu andaki tavrının ne olacağı önceden kestiril-

(Devamı sa. 6 sü. 3'de)

- Güvenoylamasına dört saat kala basın toplantısı yapan Erbakan, Başbakanlık talebinde diretti
- Erbakan: "Inandırıcı bir çözüm görmezsek adım atmamız"

izlenim

Erbakan'ın kabulü

Nimet Arzık

CHP koridoru Mecliste oldukça durgundu AP koridoru uğuldu.

Kararlanmış bir Bülent Ecevit geçti önünden gülümsemeye çalışarak. Az sonra sedye üzerinde Konya Milletvekili Yücel Akıncı getirildi.

Neşehir olaylarında yaralanmıştı da... Böyle görsel şeyleri severler politikacılar. (Devamı sa. 6 sü. 3'de)

Kuzey Deniz Saha Komutanı Koramiral Atakan

Dünya denizlerinin bölüşülmesi için amansız bir mücadele yürütülmektedir

İSTANBUL (AA) SEYİR, Hidrografi ve Oşinografi Hizmetleri Plan ve Koordinasyon Kurulunun 1980 yılı olağan toplantısı dün başladı. Toplantıda konuşan Kuzey Deniz Saha Komutanı Koramiral Zahir Atakan, "Bugün denizlerin kimin olacak sorusu temel tartışma konularından biri olup, temelinde dünya denizlerinin bölüşülmesi yatmaktadır" dedi.

Koramiral Zahir Atakan toplantıya açarken yaptığı konuşmada, dünya denizlerinin ve denizaltılarının öneminin her geçen gün arttığına işaret ederek, "Denizler insanlığı için ikinci bir uzam olmuştur. İnsanlığı bu gün bu ikinci uzam sınırlarını çözmek ve bundan yararlanmak istemektedir. Bugün denizler kimin olacak sorusu temel tartışma konularından biri olup, temelinde dünya denizlerinin bölüşülmesi yatmaktadır" dedi.

Toplantıya bir mesaj gönderen Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülent Ulusu da, deniz (Devamı sa. 6 sü. 3'de)

Songül Kayabaşı'nın cesedi, dün Adli Tabiplikte yapılan otopside sonra, babası ve yakınları tarafından alınarak Kartal'a götürüldü. (Fotoğraf: AYDINLIK)

İşkence gören genç kız öldü

● 18 yaşındaki Songül Kayabaşı'nın cenazesi Kartal'da toprağa verildi.

İSTANBUL (ÖZEL) ARTAL'da 15 Haziran günü meydana gelen bir olaydan sonra gözaltına alınan ve sorguya çekilirken işkence gören lise öğrencisi Songül Kayabaşı adlı genç kız 30 Haziran günü öldü. Genç kızın hastanede öldüğü gün,

Selimiye Kışlasında olayla ilgili davaya bakan Sıkıyönetim Mahkemesi, Songül Kayabaşı'nın suçsuz olduğuna kanaat getirerek giyaben serbest bırakılmasına karar verdi.

OLAY NASIL OLMUŞTU?

Kartal Karlıktepe Mahallesi'nde 15 Haziran günü Aktarılar adlı terörist grup silahlı bir gösteri yapmış ve o sırada olay yerine gelen askeri bir cemseye ateş açarak, bir astegmen ile (Devamı sa. 6 sü. 4'de)

Çatışmalarda 3 kişi öldü, komandolar on evi ve işyerini yaktılar

MHP Çorum'da yine saldırıya geçti

● Kentin her tarafından silah sesleri duyulması üzerine, sokağa çıkma yasası ilan edildi.

● Sivas'ta sokağa çıkma yasası süresince, geceyarısı bir karakol bekçisi öldürüldü.

HABER MERKEZİ ÇORUM'da MHP'li faşistler yine saldırıya geçtiler. Olaylar sırasında 3 yurttaşın ölmesi, 12 kişinin de yaralanması üzerine şehide sokağa çıkma yasası konuldu.

Önceki akşam saat 19.00-20.00 aralarında, SSK Hastanesi civarını üç yöne kullanarak MHP'li saldırıya geçerek bazı yerlerin camlarını kırdılar, işyerlerini yaktılar. Olaylar sırasında 10 ev yakıldı, 2 araç tahrip edildi. Evi yanan yurttaşların arasında Şoförler Cemiyeti Başkanı CHP'li Hasan Öztürk de bulunuyor.

Olaydan sonra çevreyi saran askeri birlikler olayların büyümesini önledi. Şehirde yeniden ba-

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

DISK Genel Kurulu 8. günde nihayet sonuçlandı

DISK'in yeni Yürütme Kurulunda CHP'liler ağırlıkta

DISK Kongresinden izlenimler

Bir «birlik» kongresi

Gülay Göktürk

DISK Kongresinin yedinci günündeyiz. Dananın kuyruğunun kopacağı gün... Üzerinde asıl çekişmenin sürdüğü Yürütme Kurulu bugün belirlenecek. Bakalım Baştürk kimleri aday gösterecek. Kongrenin beşinci günü tartışmalara, hatta Baştürk'in salondan çekip gitmesine neden olan, aday belirleme hakkını Genel Başkan nasıl kullanacak?

Kongrenin başından bu yana süren koalisyon havası arasında ortaya çıkan sertleşmelere rağmen hâlâ devam ediyor. Ortalık sakin. Baştürk, Genel Sekreter adaylarını açıklıyor: İşçiler ve Kemal Dıysal seçildiler. Baştürk seçimlerden önce yaptığı konuşmada önce Kemal Nebioğlu, İsmet Cantekin (Devamı S. 6 Sü. 6'da)

● Yapılan uzlaşma ile Yürütme Kuruluna TKP yanlısı Kemal Dıysal da alındı.

İŞÇİ SERVİSİ ÖNCEDEN 5 günde bitmesi öngörülen DISK'in 7. Genel Kurulu uzun süren kulis ve pazarlıklardan sonra 8. günde yapılan seçimlerle birlikte nihayet sonuçlandı. CHP'lilerin ağırlıkta olduğu yeni Yürütme Kuruluna bir de TKP yanlısı alındı.

Dün yapılan seçimlerde 7 kişilik Yürütme Kurulunun geride kalan üç üyeliğine Ertan Andaş, Süleyman Çelebi ve Kemal Dıysal seçildiler. Baştürk seçimlerden önce yaptığı konuşmada önce Kemal Nebioğlu, İsmet Cantekin (Devamı S. 6 Sü. 6'da)

İçten geldiği gibi NİMET ARZIK

Kurbanlar

Şimdiye değin, çile dünyasından kopuk, mutluluk dünyası gibi gözükür Bodrum'un da, yaralı bütünü bir parçası olduğunu gördü, körler bile... Her şey bir bütündür!
Gazetelerde, haberi okumuşsunuzdur!
Tepecik, bu şirinliği, büyük tantanalar tarafından yolunmaya başlayan kasabanın, ha şurada, merkezinde sayılır... ha şurada...

Genç bir çift sinemadan dönüyor gece. Oysa, gece, hâlâ kapıları açık uyur halk.

Bor'umlu gelinler, su sesi gibi şakırdayan altınlar takarlar. Takmamak ayıptır. Takmayanlar için kötü şeyler düşünülür. "Borç ödemek için satmaga zorunlu kaldı" derler. Onun için, düğününde kırk kilo altın armağan edilse, kırk kilo altın ağırlığının altında, yıkıla yıkıla, gezdirir takılarını gelin, gırtlara, gururlarla!

O gün öldürülen gelin de, geleneğe göre davranıyordu. Nesi varsa kolundaydı, boynundaydı, kulağındaydı, sinemadan dönerken...

Bu için bir tarafı.
KARANLIK TARAFI GELELİM:

Gördünüz mü, öldürülenin resmini? Onsekiz yaşında! Onsekizinci baharında demiyorum. Onun için yaşam hep karakış olmuş... Doğudan tozlu topraklı otobüslerde, İzmir'e varan işçi kabileleri gözünüze takıldı mı?... Bu o kafilden biri!

Kırk saat yolculuktan sonra, perişan aç bilet, yabancı, ürkek, önce İzmir'e varılır, sonra dağılır.

Yanlarına bir yuvu, çok bilmiş yaklaşıyor. Ona, baba gibi sarırlar. Ağzı kalabalıktır. Otobüs filmindeki, saygıdeğer dolandırıcı gibi. İş vadeder, perişan kafiliye, komisyon karşılığı.
- Sakın, para için yapıyorum sanmayın, sizi sevdim de ondan diye de ekler yüzünüzü!

Uzun boylu, ürkek Doğulu, eline ayağına yapıyor.

.... Ve saygıdeğer dolandırıcı hepsini satar, hiç sigortasız, güvencesiz, bu kez, bir saygıdeğer kazıkçıya. Sabahdan akşama dek, yersiz, yurtsuz, bir lokma ekmeğe çalışılır.

Kadınlar gelir geçer yarı çıplak, yitkinurlar. Lokantalardan, açlığı isyana çeviren kokular savurlu yüzlerine. Gene yitkinurlar.

Bir bardak soğuk su, onlar için bir armağandır.

Kadınlar ürperirler:

- Bize yiyecek gibi bakıyor, diye.

Nasıl baksın, her bakımdan aç insan tok gibi mi baksın?

.... Ve işte... ve işte, cahillik, açlık, özlem, yaşamı değiştirme isteği, yalnızlık, kadersizlik, on kesiz yaşındaki çocuğu, işliye işliye, üç altın bilezik, bir gerdana dolanmış kordon, katil etmiştir. Yoksa, kırınıt kadar aklı olan, bu kadarcık 'dünyalık' için katil olmaz... Büyük ve itibarlı alavereci, dalaveresi olmak varken, inşaatın kumunu, çimentosunu çalmakla işe başlamak varken... Milliyetçilik kese kese leride, milyoner, multi-milyoner olunduğunda, silah kaçakçılığına, afyon kaçakçılığına erişmek varken...

Tövbekar eşkiya kadar yasa şarkıları çağırın yoktur.

- Nerden biliyorsunuz?...

- Çooook tanıdım!...

ŞİMDİ İNSAN AVI:

Şimdi insan avı başlamıştır, o güzel çığlığı, büyük tantanalar tarafından yolunan Bodrum'da...

- Kırtleri çalıtırmayacağız... gebesinler... gitsinler...

Sokak aralarına yalnız dolaşan Doğulu çekilip, ölesiye dövülmektedir. İşe politik bir hava verilmiş istenmektedir. Oysa, katil, her yerde katildir ve aslında yazık olmuş insanıdır...

Yavaş yavaş, ülkenin öbür ucundan gelen, ürkek başkışı işçiler, Bodrum'u terk etmektedirler.

Evet genç geline, yazık olmuştu, ama öldürüne, daha doğuştan beşikten yazık olmuştu, ufuksuz, kadersiz, firsatsız doğduğu için...

Ve yavaş yavaş, ahmaktan ötürü, bütün topluma yazık olmaktadır. Oysa, ne kaderli bir toplum olabilir!

Gensoru, mensuru, katsayı, çatsayı... fasrya... vatandaş bu haldeyken!

GÖZÜMÜN ÖNÜNDE GİTMİYOR:

Sadece, haberi okumak içimi yedi... Bir çocuk Diyarbakır'da elleri, bağlı... "Kaç" diyorlar "kaç", kaçarken vurulmuş olması için...

Kaçmıyor... Kimbilir, nasıl gözlerle bakıyordu, kendisini öldüreceklerine... Ve bir kurşun yağmuru... Acıtır mı kurşun, teni delerken, yoksa aç sordandı mı duyuldu?...

Sen dünyadan gördüğü ne?... Yaralı kafasını emmek için inen koca bir güdere, indirenin ruhu kadar şavalak ve kaba... Ceviz kırar gibi...

Günlerden beri, kendimi o yaralı çocukla özdeşleştirip, yerlerde sürünüyorum, ellerim arkamda bağlı...

Garip anam, beni bunları için mi doğurdun diye düşünüyorum.

O katir tekme, yaralı kafama iniyor, ceviz gibi kırmak için. Yaşamdan son gördüğüm bu!...

Hadi bre... Gensoru, mensuru, katsayı, çatsayı, söylev, möylev, tüm sultanı fasrya...

Şimdi politikacılar anlatsanız, Molyer'in bakireleri gibi, soracaklar... Molyer'in masum bakireleri. Çocuklar kulaktan mı yapılırlar diye soralıymış, gözlerini fincan fincan açarak.

Bunlar da:

- İşkence mi, hiç duymadım, diye fincan fincan, gözler açacaklar...

Hey gidi kavanoz dipli dünya hey, hey kurbanlar dünyası hey!

İLÂN

EYÜP SULH HUKUK HAKMİĞİNDE

Esas No: 1979/1432

Karar No: 1980/721

Davacı İETT İşletmeleri Umum Müdürlüğü vekili Av. Enis Çongar tarafından davalı Eyüp Sılahtarğa türbe caddesi No: 2'de ikamet eden Münir Andaç aleyhine açılan 4158-İl-ra alacağı tahsil için yapılan duruşma sonunda:

Mahkememizin 4/6/1980 tarih. esas 1979/1432 karar 1980/721 sayılı kararları 4158-İl-ranun 6/12/1979 dava tarihinden itibaren %5 kanuni faiz, 94.75 lira ilam harcı 2270, 00 lira mahkeme masrafi ile 416.00 lira vekalet ücretinin davalı Münir Andaç'tan tahsil ile davacı idareye verilmesine karar verilmiş, davalının dava sırasında adresi tesbit edilemediğinden, davatevye ilanen tebliğ edilmiş bulunduğundan bu kararında ilanen tebliğine karar verilmiştir.

7201 sayılı tebliğat kanununun 30.maddesi gereğince İstanbul'da müntezir gazetelerden birinde ilan ettirilerek, kararın ilan tarihinden itibaren 15 gün sonra tebliğ edilmiş sayılacağı, 8 gün içinde kanun yollarına başvurulmadığı takdirde hükmün kesinleşeceği ilan olunur. 5/6/1980

(Basın: 4714-767)

düşünce dünyası

TAM GÜN YASASI VE SAYIŞTAY'IN SON KARARI ÜZERİNE

Mehmet Akgün

Memurlar Derneği

Merkez Yürütme Kurulu Üyesi

İki yıla yaklaşan bir süredir Tam Gün Yasası konusunda çok şey söylenmiş, çok şey yazılmış, çizilmiştir. Yine son günlerde Sayıştay'ın almış olduğu bir kararlar, Tam Gün tazminatlarının maaşla birlikte vergilendirilmesi sorunu, gündeme gelmiştir. Bu karar neticesinde, Tam Gün tazminatı alan sağlık personelinin yaklaşık 2 bin-15 bin lira arasında bir maddi kaybı olacaktır. Bu karar, tüm memurlar gibi sağlık emekçilerinin de içinde bulunduğu şartlarda değerlendirilmeye daha geçecek olacaktır.

Günümüz Türkiye'sinde memurların öndeki zorlukları şu iki ana noktada toplamak mümkündür:

1- Can ve mal güvenliği,
2- Hayat pahalılığı.

Ülkemizin içinde bulunduğu durum, kendisini memurlara mutlaka hissettirmektedir. Hâlâ kurtulamadığımız ve dozunu günden güne artıran anarşi, kurtarılmış semtlerde, kurtarılmış şehirlere ve kurtarılmış

bakanlıklara varmaktadır. Memurlar ufaklık bir işlerini bile bakanlığa gidip soramamaktadırlar. Bu durum Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına çözümlenmiş komandoların Bakanlık önünde geçen yurttaşlara saldırmalarına kadar varmıştır. Memurlara maaşlarının azlığı, yatacak, yiyecek ve giyecek ihtiyaçlarını karşılayamadığı içinde bulunduğu zor koşullar, kısmen de olsa anarşi belasıdır.

Demirel hükümetinin kurulmasından bu yana memurların katsayıları yükseltilmiş ve yan ödemeleri yüzde 60 oranında artırılmıştır. Artırılan yan ödemelerin gelecekteki miktarı ise yüzde 25 civarındadır. Bunun yanı sıra götürdükleri ise verdiklerinin 10 katına yaklaşmıştır. Memurlar geçen yıl verilen yan ödeme ile kaçtane ekme alınacağını hesaplayıp bu yılki oranlar, hayat pahalılığını ortaya çıkarmaktadırlar. Örne-

ğinden düşük yan ödeme alan bir sağlık emekçisinin geçen yıl almış olduğu yan ödeme ile 75 tane ekme alınabilirken bu yıl 40 tane ekme ancak alınabilmektedir.

Böylesi bir ortamda, Sayıştay'ın almış olduğu kararın Tam Gün Çalışma Yasasına bağlı olarak çalışan sağlık emekçilerinin durumunu daha da geriyeye götüreceği açıktır. Diğer bütün memurlar gibi sağlık emekçileri de ihtiyaçlarını karşılayabileceği zannı beklerken, daha da kötüleşen maaşları kırılmaktadır.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Sayın Münif İsmoğlu görev başından bu yana sürekli Tam Gün Yasası ile uğraşmaktadır. Daha önce hastane veya muayenehanesinde çalışmaya tercih etmek durumunda olan doktorlara, mesai bitiminden sonra muayenehanesinde çalışma izni verilerek sağlık hizmetlerine dâhil edilmiştir.

Sağlık emekçilerinin bir talebi ise sağlık hizmetlerine emeği geçen tüm personelin Tam Gün tazminatından yararlandırılmasıdır. Tüm personelin Tam Gün tazminatından yararlandırılmamasıyla sağlık personeli arasında nifak tohumları ekilmektedir. Şimdi uygulanmak istenen ise, Tam Gün tazminatından yararlanmayanları da yararlandırmak yerine, Tam Gün tazminatı alan sağlık personelinin maaşlarını kuşa çevirmek. Yaklaşık iki yıldır Tam Gün tazminatı maaştan ayrı vergilendirilmektedir. Birlikte vergilendirmek yeni mi akla gelmiştir?

Sayın Bakanın en büyük hizmetlerinden bir tanesi de görev başından bu yana, sağlık personelinin sürerek, baskı uygulayarak sürdürmek yolunu seçmesidir. Yalnız Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı bünyesinde yapılan sürgünlerin sayısı, binleri çoktan geçmiştir. Bu durum sağlık hizmetlerine büyük darbeler vurmaktadır.

Derneğimiz bütün bu uygulamaların karşısındadır. Derneğimizin 14-15 Haziran tarihlerinde Ankara'da toplanan 5. Olağan Genel Kurulunda, Sayıştay'ın bu kararını protesto edilmiştir. Derneğimiz bu konuda ve her konuda yapılan bütün hak-sızlıklara karşı mücadelesini sürdürecektir.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

ÖZGÜR AYDINER

Ucuz mu bu kadar insanlar?

ÜNYE'DE VAHŞET!

15.6.1980 günü Trabzon'da Yüksek Öğretmen Okulunda ve Ordu Kız Sağlık Kolejinde okuma tabanca kabzasıyla vurulmuş öğrencilerimiz, ben, bir çare, elimde savunma aracı olarak bir toplu iğne dahi yok, ancak öğlümü bunları vahşice saldıranlardan kurtarmaya çalıştım.

Saat 15 sularında Ünye'de, yazınhanede araba bekliyorduk. Aslen Akkuşlu ve hatta öğrencim olan Ünye'de öğretmenlik yapan Rıza Türkmen adlı bir şahıs yazınhaneye girerek, bizi dikiz ettikten sonra alelacele dışarı çıktı. Halbuki adı geçen bu şahıs daha önceki karşılaşmalarında gelir ve tokalaşarak "hoş geldiniz hocam" derdi.

Bu defa bırak hoş geldini, ben selamlamak istediğim de benden kaçacak gözünü kaçırarak dışarıya çıktı. Daha önceden etrafına yerleşen ve yine öğrendim olan Turgut Yıldırım'ın başını çektiği

bir grup saldırgan ellerinde 14'lü tabancalarla hunharca saldıranlar, önce öğlümün kafasına acemcasıyla tabanca kabzasıyla vurmaya başladılar. Ben, bir çare, elimde savunma aracı olarak bir toplu iğne dahi yok, ancak öğlümü bunları vahşice saldıranlardan kurtarmaya çalıştım.

Bir taraftan öğlümü insafsızca dövmelemlerine devam ederken bana da saldıran tabanca kabzasıyla benim de başıma yaraladılar ve üzerim başım kanlar içinde kalarak etkisiz hale geldim.

Saldırganlar vura kıra terörlerini estirenken yazınhanenin yanı sıra etrafı 150-200 kişiyli olduğu halde tek bir fert dahi yok, kurtarmak, ya da saldırmayı önlemek için yerinden ayağımı bile oynatmadım. Oynatmazdım. Çünkü Türkiye'nin komandoları teslimine kadar silahlıların, haklı sınırdışı. Her gün Ünye'ye işi ne-

deniyle inen ve dayak yiyenlerin, masum Ünye halkının sayısı belli değil. Akşam olunca kasaba sanki bir kabristanlık gibi çıt yok.

Öğlum ve benim dayak yememiz ilk ve son değil. Daha önce Akkuş'ta öğretmenlik yaparken ve yaz tatiline giden bay-bayanlı bir grup öğretmen hunharca dövüldü. Bu da yetmişmiş gibi ikinci bir 10-15 kişilik bir öğretmen kafesini yine aynı fasist komandoların saldırmalarına uğradılar. Ayrıca Akkuş'a görevi icabı gelen bir İmam Hatip lisesi müftüleri de MHP'li komandoların saldırmalarına uğrayarak kafası gözü kırıldı.

Feki ama, bir iki, üç... Bu ne? Bu kente hükümet yok mu? Hükmün güvenli kolları yok mu? Bu kadar dayak yiyenler var suçluların kaç kişi yakalandı? Yakalanmaz tabii... Saldırganlar vurup kırıyor, bakınız nasıl kaçıyor. 150-200 kişinin gözleri ö-

münde o mübarek tabancalarını herkesin gözleri önünde bellerine koyarak emniyet karakolu tarafından doğru emin adımlarla yürüyüp gidiyorlar. Bana şunu soruyorsunuz. Dövüldünüz dayak yediniz, kanlar içinde kaldınız, peki, ama neden emniyete haber vermediniz?.. Ha... bak işte durum şimdi değişti. Sayet emniyete haber verseydim bir o kadar dayak da orada dayaycektik. Çünkü Saldırganlar dayak atıp emin olacakları yönetime seçtiler, nasıl haber verirdiniz?

Her zaten bu mübarek insanlar dindir, milliyetçi. Onlara bir değişiklik ve sol görüşü öldürürlerse cennetlik, ölümlere sehit olmak var. Halbuki sayın Diyanet İşleri Başkanımızın Kandil geçesi nedeniyle güzel bir konuşması vardı. "Bir insan öldürmenin ve cana kıymanın İslamiyette yer olmadığı gibi affının da olmadığı" vurguladı. Ama bunlar Müslümanlıktan dem vuruyorlar ya bu ne? Doğru bu ne? Çok basit efendim; Bunların Müslümanlığı Allah emrettiği gibi değil, Başbuğ'un emrine göre. Beynelin öyle yıkıyor, insanları suya alınıyor, bu böyleli Müslümanlık, böyleli milliyetçilik.

Sayın ilgililere sesleniyorum. Kasabalar, köyler ve kentler sanki bir kabristanlık gibi geceleri. Demokrasi olan bir ülkede insanlar artık bir kimes hayvanı değil. Güneş batmadan tınemeneye son verilsin artık bu sokak serreserleri terörlerine.

Okullarda yavurlanmış kamplara bölünmesin. Kardeş kaygısı olmasın. Okulların okullardan kardeş kardeş... Anne ve babalarının yanına gelirken can güvenliği için gelmesinler. Masum insanlar işine giderken, işinden dönerken hirsizliği gider gibi gitmesinler. Çöküşün artık Amerikan emperyalistlerinin ve Rus sosyal-emperyalistlerinin işbirlikçilerinin kirliliği elleri halkımızın üzerindedir. Bittik artık televizyon ekranlarında sardaş kadar insan öldü burada da kadar insan öldü haberlerinden. ucuz mu bu kadar insanlar? Dinsin anaların gözyaşları bit-sin babaların sancısı.

Görüşü ne olursa olsun, memleketi cinisiyle gözetlemesizin tüm yurttaşlarımızın birlik, barış ve özgürlük için bu ceterlerin karşısına dikilmeye çağırıyorum.

Hakkı Efil Akkuş Merkez İlkokulu Müdürü

hukukcu gözüyle

Atatürk devrimlerinden korkanlar

Atatürk düşmanlığı, AP azınlık hükümetinin işbaşına gelmesinden sonra, hızlandırılarak artırıldı. İşin kötü yanı bu düşmanlığın "korkunç" denebilecek bir aşamaya gelmesidir.

Gerçekten gün geçmiyor ki, gazetelerde konuya ilişkin haberler göremeyelim. Okullarda (ve bu arada özellikle öğretmen yetiştiren okullarda), dergi ve kitaplarda, camilerde açıkça sürdürülüyor bu düşmanlık. Atatürk devrimleriyle çıkarılan zedelenenler, türlü kükürlere (bazen din adamı, Türkçü bazen de solu) girerek, devrimlerin etkiniğini yok etmeyi, Kurtuluş Savaşımızın anti-emperyalist politikasını saklamayı vurguluyorlar eli-altmış yıldır.

Ömek mi? Gelen haberler doğrusu, birçok okullarda Atatürk'ün sözleriyle alay etmekten, devrim yasalarını ortadan kaldırılana tekke ve zaviyelerin kurulmasını istemeye kadar türlü olaylar açılıyor. Üzücü taraf, tüm gelişmelerin Kültür ve Milli Eğitim Bakanlığının izati ile gerçekleşmesidir.

Bakanlıkça tüm öğretmen ve öğrencilere "okunması kaydıyla" önerilen bir kitaptan alıntılar yapmak istiyorun (1): İşte, Atatürk, Cumhuriyet ve Devrimler hakkında yazılar... Neticede de bir imparatorluğun başını yedikten sonra, milletin ilhaklerine işleyen zehirli tortusunu bırakarak çekildi gitti (sf. 129) "Arkadan Cumhuriyeti yetiştirdi. Ve yer yer, oda oda, irtibatını devam ettiren Türkçüğü, bünyüyle Greko-latin medeniyeti camiasına mal etmenin seferberliğini açtı (sf. 218). "Aksine, çoğu başarısız inkılaplara vakit kaybedip, enerji israf etmek suretiyle memleketi şanlı bir tahsil ve terbiyeyi, solüsyon halinde icatıma bünyeye karıştırmadık (sf. 61). ".... dergahlar, zaviyeler hep halkın hizmetinde olan eğitimci meslektaşları idi... tekkeleri görmek tarihi bir zaruret (sf. 48)".

Atatürk ve anti-emperyalist özünden bir şey yitirmeyen Kurtuluş Savaşımız resim, sanat ya da vücutta değil elbette. Bu yüzden resimleri Yurtkama, yontuların kırılmakla düşüncelerimiz silemezler. Buna kısır başında ve bu arada 19 Haziran günü "Aydınlık'ta yer alan bir habere değinerek, idari ve adli makamların ne yaptıklarını sorarak istiyorum. Kültür ve Milli Eğitim Bakanlığı'nun duvarlarında bulunan kabartma Atatürk resimlerini kazınmış mıdır? Resim tahrip edilmişse, valilik ne yapmıştır? Ancak bir inaniyor ki 5816 sayılı yasa gereğince Kültür ve Milli Eğitim Bakanlığına başlatılacak ve asıl sorumlular cezalandırılacaktır. (Anılan Yasa madde 3.)

Atatürk resimlerini kazıyanların elleri sahibi Kurtuluş Savaşını yaşamamışsa, onu okumalıdır. "Kurtuluş Savaşı, halkımızın devrimci tarihini en şanlı sayfasıdır. Kurtuluş Savaşından sonraki Türkiye tarihi, yurdumuzun kaderini değiştiren o çapta büyük bir devrimci eylemi henüz yazmamıştır." (2) Bunu tespit etmekten korkanlar milliyetçi de olamazlar.

1- AYVERDİ Samiha-Milli Kültür Mesleklileri ve Maarif Davamz-Kültür Bakanlığı Y.
2- PERİNÇEK Doğu-Kemalist Devrim-Aydınlık yayınları.

İLÂN

TOPRAKSU BALKİRESİ BAŞMUHENDİSLİĞİNİN

İşin Yeri	İşin cinsi	Keşif Bedeli TL.	Geç. Tem. TL.	Tarihi	İhale Saati
1- Balkiresir-Edremit-Merkez III. kısımları	Kapalı sis. sul. tes.	4 941.367,89	148.241,04	21.7.1980	10.30
2- Edremit-Merkez III. kısımları	Boru nakil	946.499,37	28.394,98	"	11.30
3- Bandırma-Ergilli ve Eşen köyleri II. kısımları	Sulama kanalı (Ac. ve kap. borulu)	3 509.999,98	105.300,00	"	14.30
4- Bandırma-Ergilli ve Eşen köyleri II. kısımları	Elektropomp satın alımı	5 325.100,00	159.753,00	"	15.30
5- Bandırma-Ergilli ve Eşen köyleri II. kısımları	Enerji nakli	1 875.195,00	56.255,85	22.7.980	10.30
6- Bandırma-Ergilli ve Eşen köyleri II. kısımları	Habit inasası asbestli boru nakli	1 314.699,52	39.440,99	"	11.30

1- Yukarıda yazılı İşler 2490 sayılı kanununun 31. maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile Balkiresir TOPRAKSU Başmühendisliği Sümerbank İşhanı Kat 3'üde yerinde ayrı ayrı eklemlere çıkarılmıştır.

2- İşlere ait eklemler dosyaları TOPRAKSU Başmühendisliğinde mesal saatleri dahilinde ücretsiz görülebilmektedir.

3- İstekillerin 5.9.1979 tarih ve 16745 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan yapı tesis ve onarım işleri ihalelerine katılma yöntemini belirtilen esaslar dahilinde hazırlanmıştır.

a) Yapı aracıları bildirisi (Miktarları ve çeşitleri eklemlerinde belirtilen esaslar ile istenilen miktarlar bildirilmelidir)

b) Teknik personel bildirisi

c) Mali durum bildirisi

d) Son İki yılda bitirilmiş ve dilekçenin veriliş tarihinde adına taahhüdün bağlanmış veya bağlanacak işleri kanıtlayan aciklayan taahhüdün bildirimi

e) İstirak edebilecekleri A,B,C grubu müteahhitlik karnesi

f) Yukarıda Sıra No, 4'de yazılı elektropompa satın alma işi için işin en az keşif bedeli kadar (G) grubu müteahhitlik karnesi

g) Yukarıda Sıra No, 5'de yazılı enerji nakil hatları inasası için işin en az keşif bedeli kadar (H) grubu müteahhitlik karnesi

h) İstirak etmek istedikleri işlerini görmek için işin kontrolünü devralmış tasdikli belgeyi

i) Kanuni kamertan belgesi, dilekçelerine ekleyerek 16.7.1980 Çarşamba günü saat 17.30'a kadar Başmühendisliğimize her iş için ayrı ayrı müracaat ederek ihaleye giris belgesi almalıdır.

4- İhaleye girecekleri 1980 yılı tasdikli Ticaret Odası belgesi aslı veya noterden tasdikli suretini ihaleye giris belgesi, gecici teminatın yatırıldığına dair makbuzu veya teminat mektubunun, teklif mektubu ile birlikte işin ihale saatinden önce bir saat öncesine kadar makbuz mukabilinde ihale Komisyonu Başkanlığına verilmelidir.

5- Postacılık işlemler ve teyrafra yapılan müracaatlar dikkate alınmaz, duyurulur.

(Basın: 16949-766)

Ev kadınlarının çağırısı

Halkımızın bütününe, ülkemizin bağımsızlığına gönül vermiş, aydınlık günler için olanakları oranında çalışma gösteren bir kadıkoylu ev kadınları, çalışmalarını tüm halkımıza duyurarak, onlardan bizlere omuz vermelerini, kendi deneyimlerini Aydınlik gazetemiz aracılığı ile bizlere ulaştırmalarını diliyoruz.

Ev kadını olan bizler, kıstırdı maddi olanaklarımızla, halkın desteğiyle yürüten Aydınlik gazetemize, gönüllümüzce yardım edemeyeceğimizi umuyoruz.

Gönüllümüz hep en iyisini, en güzelini vermek çabasında. En kutsal değer olan emegimizi sergileyecektik biz de.

Üç ay tüm arkadaşlara, dostlara, komşulara, akrabalara gittik. Aydınlik için el becerilerini istedik. Toplanan, yapılan eşyaları, Aydınlik'ın İstanbul şenliğinde halkımıza, konuklarımızı sergiledik. Çocuklar, anneler, babalar bizlerin ördüklerini, işlediklerini, sevgiyle, inançla ortaya çıkardıklarımızı beğendiler, aldılar, Aydın-

lık'ta ev kadınlarının da tuzu vardı artık.

Üç aylık çalışmanın hızı, bize güç verdi, bu kez tüm İstanbul ev kadınları, emeklerimizi birleştirerek Eylül ayı içinde, daha geniş bir sergi açmayı planladık.

Bu sergimize, tüm arkadaşlarımızı, ev kadını, nakışları, çorapları, çeyizleri, yemenileri, örgüleri, dantelleri ve sevgi dolu gönülleri ile bekleriz.

KADIKÖYLÜ KADINLAR

Halil Şahin ve Celal Demirtaş'ın cenazelerine kalabalık bir köylü topluluğu, Gelendost Belediye Başkanı, Köy-Koop Bölge Başkanı, TİKP, DGB, DLB temsilcileri ve arkadaşları katıldılar.

Halil Şahin ve Celal Demirtaş'ın cenazeleri toprağa verildi

Faşistlerin katlettiği devrimcilerin cenazelerine İsparta'da yüzlerce köylü katıldı

● Cenaze törenine TİKP Merkez Komitesi Üyesi Çömez, Gelendost Belediye Başkanı ve Köy-Koop Bölge Başkanı da katıldı.

Halil Şahin İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencisi idi.

MHP'li faşistlerin katlettiği Celal Demirtaş sevgi dolu bir insandı. Akrabası olan küçük bir çocukla beraber.

İSPARTA (ÖZEL) MHP'li katiller tarafından geçtiğimiz günlerde Üsküdar'daki evlerinde elleri bağlanarak kurşunlanan Halil Şahin ve Celal Demirtaş'ın İsparta'da düzenlenen cenaze törenlerine yüzlerce köylü katıldı.

Halil Şahin ve Celal Demirtaş'ın köylerine gönderilen cenazeleri, yol ağzında, ellerinde ölen gençlerin resimleri bulunan kalabalık bir köylü topluluğu tarafından karşılandı. Halil Şahin'in cenazesi buradan alınarak doğduğu Yaka köyüne kadar eller üzerinde, sloganlar atılarak götürüldü. Türkiye İşçi Köylü Partisi Merkez Komitesi Üyesi Şahin Çömez, Halil Şahin'in evi önünde yaptığı konuşmada, cinayeti işleyen MHP'ye bağlı ŞİT adlı çetenin AP hükümetinden himaye gördüğünü ve bu yüzden pervasızca saldırılar düzenlediğini anlattı.

Celal Demirtaş'ın cenazesini Gelendost'a götüren köylüler ise buradaki Ulku Yolu Derneği önünde cenaze namazı kılarak, faşistlerin saldırılarını önünde boyun eğmeyeceklerini gösterdiler. Demirtaş'ın mezarı başında DGSA öğrencileri adına bir konuşma yapan Turan Mutluay, Celal'in okulda bütün arkadaşları ve öğretmenleri tarafından sevilen bir öğrenci olduğunu belirtti. Mutluay, Celal Demirtaş'ın öldürülenlerin, onun şahsında Türkiye halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine, kardeşlik ve birlik isteğine saldırdıklarını, fakat Türkiye halkının faşist zorbalığı altedecek güçte olduğunu söyledi.

Devrimci gençlerin cenaze törenlerine 1000'e yakın yurttaş katıldı. Gelendost Belediye Başkanı, Köy-Koop Bölge Başkanı, TİKP, DGB, DLB temsilcileri de kalabalık bir köylü kitlesiyle beraber cenaze töreninde hazır bulundular.

Bugün yerde bir güvercin

Bir akşam karanlığı
Bir köşede gözlerim yağmurlu
Yumruklarım sıkılı
Ayaklarım su giriyor
Ayaklarım ıslak

Şehirde ışıklar gökkuşağı
Siyah arabalar geçiyor gecede
Çamur atarak
Ellerinde kara coplar soğuk suratlar
Gözleri yağmurlu gençler
Çaresizliğin girdabında
Yumruklar sıkılı
Yüzleri sevimli
Yaşantsına hinçli

Yerde bir güvercin
Kanatları su içinde
Kanı su içinde
Yarın güneş doğacak
Buharlaşacak bu sular
Yağacak yağmurca
Milyonlarca saçılacak
Tohumları
Yeryüzüne
Ve sevgili yurduma
Mutluaka.....

Celal Demirtaş
1975

Anadolu halkım

Anadolu işçi-köylü yatağı
Kazmalı kürekli, tohum sepen eller
Yarın ve bugün sömürülmeyen
İnsanda eşitlik diyecek
Anadolu halkım

Yurt sömürgesini kesecek
Paraziti, tefeciye sökecek
Kendi işini kendi yapacak
Anadolu halkım

Sofunun karanlığını
Zenginim ağalığını
Çıkarıcım düzenini bozacak
Anadolu halkım

Selam yüz bin kere
Haksızlığa boyun eğmeyen
Yoksul diline kalkan
Anadolu halkım

Celal Demirtaş
1975

Ağabeyi Ramazan, Celal'i anlatıyor

NİNEM ona "koca çocuk" derdi, "koca yörük çocuğu" Çadırımızda doğduğu günü hatırlarım. Çadırımızın bulunduğu yere 20 kilometre mesafedeki okula birlikte yürüdük. O cana yakın haliyle çevik adımlarla yanımızda tarla kenarlarından yürüyüşü hâlâ gözlerimin önünde. 1969'da Gelendost'ta ortaokula başladık. Bir bodrum katta otururduk. Daha sonra ben öğretmen okuluna başladım. O, Gelendost'ta yaptığımız evde yalnız kaldı. Yaz tatillerinde ameliğe giderdi. Bana yazdığı mektuplarda, halkın sorunları ile ilgili konular gitgide artıyordu. Birlikte çalıştığı işçi arkadaşlarını hiç unutmadı. Bir şiirinde "Sizleri özledim amele dostum... Biraz varenlik etsek" diye yazıyordu. Bana yazdığı bir mektupta "Devrimci konuları nasıl, hangi kitaplardan öğrenirim?" diye sormuştu. Daha sonra da okumayı hiç bırakmadı. Lise yılları ve sonrası, sürekli olarak okudu ve o güzel şiirlerini hiç bırakmadı.

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

«Bu canlı, yürekli ve temiz iki genci sevgiyle anıyorum»

Köksal Çiftçi

HALİL ve Celal'e iki yıl birlikte oturduk. Onları canım kadar sevirdim. Bu pırıl pırıl canlı ve sevecen iki genci, iki arkadaşımı hiç unutamayacağım. Halil, Gelendost'tan Celal ve Ramazan'ın yakın köylüsü idi. Liseyi bitirdiğinde gerekli hazırlık kurslarına devam etmiş ve İTÜ Metalürji bölümünü kazanmıştı. Artık sürekli olarak birlikte kalıyordu. Celal ile olduğu gibi onunla da kısa sürede çok yakın bir arkadaşlık kurmuştu. Halil'in arkadaşları, onun İsparta'da çok sevilen bir genç olduğunu söylemişlerdi. Aydınlık kampanyası sırasında yürüttüğü başarılı çalışmaları; anlaşılan bitiremiyorlardı. Siyasi ve ideolojik konulara karşı çok ilgili idi. Okuduğu devrimci kitaplardan tartışma konuları çıkararak, akşam biraraya geldiğimizde bu konuları açarak tartışırdı.

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

- Komandolar, Gaziantep Eğitim Enstitüsüne giden yola uzaktan kumandalı bomba yerleştirdiler
- Bağlantı kabloları öğrencilerin ayağına takılınca, bomba ortaya çıkarıldı

Gaziantep'teki faşist katliam tesadüfen ortaya çıkarıldı

GAZİANTEP (ÖZEL) GAZİANTEP Eğitim Enstitüsünde okuyan solu öğrencilerin gidip geldiği yol üzerine geçen hafta yerleştirilen saatli bombadan sonra, aynı yere önceki gün ikinci kez, manyetolu ve uzaktan kumandalı iki tahrir kalıbı yerleştirildi. Solcu öğrenci çoğunluğunun gidip geldiği yol üzerine yerleştirilen uzaktan kumandalı tahrir kalıplarının kablosu, okuldan erken çıkan bazı öğrencilerin ayağına takılınca, bomba açığa çıkarıldı. Öğrenciler olay üzerine polise haber verip, yola bomba yerleştirildiğini bildirdiler. Olay yerine gelen polis, teke içinde yola yerleştirilen tahrir kalıplarının kablosunu söküp etkisiz duruma getirdi. Olay yerindeki polislerden birinin 'Bunları yerleştiren profesyonel biriyim' dediği öğrenildi.

Öğrencilerden alınan bilgiye göre, solcuların gidip geldiği yol üzerine yerleştirilen tahrir kalıplarının 500 metre uzaklıktan kontrol edilebilecek şekilde kablo döşendiği, kabloların ucuna da arazi içine gömülmüş manyeto bağlandı, kaydedildi.

(Devamı S. 6 Sü. 5'te)

ABD, Tayland'a silah ve cephane sevk ediyor

● Vietnamlı yetkililer Moskova'da

WASHINGTON ABD Başkanı Jimmy Carter, Vietnam askerlerinin Kamboçya toprakları üzerinden sürekli olarak Tayland'a saldırımlarını karşısında bu ülkeye 3,5 milyon dolar değerinde silah ve cephane sevk edilmesini emir verdi.

Tayland, ABD'den ismarladığı ve parasını peşin ödediği bazı silahların sevkini bir önceki yılın sonuna kadar yapması için istekte bulunmuştu. Pentagon (ABD Savunma Bakanlığı) yetkililerinin Amerikan askeri silah stokları arasında Tayland'a kısa süre içinde gönderilebilecek ek malmazeleri araştırdıklarını bildirdi.

Tayland, askeri malmazeler, yedek parça ve diğer mallar için ABD'ye yaklaşık 600 milyon dolarlık siparişte bulunmuştu. Tayland'a gönderilecek askeri malmazelerden büyük ve ağır olanların gemilerle sevk edileceği, bunların Tayland'a ulaşmasının birkaç haftayı bulacağı belirtildi. Tüfek, el bombası gibi hafif malmazeleri ulaştırılmak üzere bir hava köprüsü kuruldu.

Tayland'daki Amerikan askeri personelinin sayısının artırılmaya çalışıldığını bildiren Pentagon yetkilileri, sadece malmazelerin sevkii sırasında bazı uzmanların Tayland'a gideceklerini söylediler.

İran'da doktorlar greve hazırlanıyor

TAHRAN İRAN'da yüzlerce doktorun hükümetin kısa bir süre önce başlattığı tasfiye hareketini ve bir arkadaşlarının idam edilmesini protesto etmek amacıyla bir günlük greve gitmeleri bekleniyor.

Doktorların direniş boyunca yalnızca acil vakalara müdahale edecekleri bildirilirken, su işlerinde çalışan işçilerin de tasfiye hareketini protesto etmek amacıyla greve gittikleri öğrenildi. Öte yandan İran Sağlık Bakanlığı, direnişçilerin eylemlerini gerçekleştirmeleri halinde yargılanacaklarını söyledi. Ancak, doktorlar Bakanlığın bu yoldaki uyarısının hiç bir şey değiştiremeyeceği ve direniş eyleminin ülkelerinde olup bitenlere itiraz için uygulanacak tek yol olduğu şeklinde konuştular.

KERMANŞAH'DA ÇATIŞMALAR Öte yandan İran'da son 2 gün içinde Kermanshah bölgesindeki çatışmalarda 19 Devrim Muhafızının öldüğü bildirildi. İran askeri yetkililerinin bildirdiğine göre, Kermanshah'da karşı-devrimci güçler ve Irak yanlıları Devrim Muhafızları arasında silahlı çatışmada 19 Devrim Muhafızını öldü.

Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, şimdi Batılı müttefiklerine Brejnev'le konuştuklarını anlatıyor.

Kremlin, NATO füzeleri konusunda taviz vermiş...

Schmidt, müttefiklerine bilgi veriyor

● Alman Başbakanı NATO yetkilileri, Genscher de Fransız ve Amerikan sorunlarını ile görüşüyor.

● Sovyet-Alman Ekonomik Anlaşması imzalandı. DİŞ HABERLER SERVİSİ

BATI Almanya Başbakanı Helmut Schmidt'in Moskova gezisi sona erdi. Schmidt, Brejnev ile yaptığı görüşmeler konusunda NATO askeri yetkililerine bilgi vermek amacıyla Brüksel'e giderken, Alman Dışişleri Bakanı Genscher de Paris ve Washington'a gitti. Moskova'da bulunduğu iki gün içinde Brejnev ile üç kez, Savunma Bakanı Ustinov ile de bir kez görüşen Schmidt, Sovyetler Birliği'nden ayrılmadan önce bir basın toplantısı yaptı. Basın toplantısında ikili görüşmeler konusunda ayrıntılı bilgi vermekten kaçınan Alman Başbakanı, "Avrupa'daki orta menzilli füzeleer konusunda olumlu görüşmelerin yeniden başlatılması meselesi gündeme gelmiştir" dedi. "İki taraf da çeşitli konularda görüşlerini açıkladı. Ancak kesin sonuçlara varamadık" diyen Schmidt, program da olmadığı halde, Sovyetler Birliği Savunma Bakanı Mareşal Ustinov ve yardımcısı Mareşal Ogarkov ile yaptığı görüşme konusunda herhangi bir açıklama yapmadı. Gözlemler, (Devamı S. 6 Sü. 3'de)

600 bin lira haraç isteyen komandolar, olayı polise bildirdiği gerekçesiyle esnafın kardeşinin evini bombaladılar

İslahiye'de AP'li esnaftan haraç isteyen iki komando çatışma sonucu yakalandı

Kahramanmaraş Davası, MHP'li avukatların çeşitli oylamalarından sonra nihayet savunma safhasına geçebildi.

İki K. Maraş davası sanığı, MHP'li avukatın savunmasını reddetti

● MHP'li avukat Çiçek Sinemasını bombalayan Ökkeş Kenger ve Yunus İlhan'ın da beraatini istedi.

ADANA (ÖZEL) KAHRAMANMARAŞ olayları tartışmasında MHP'li avukat Özdemir Akı, Ökkeş Kenger, Yunus İlhan ve diğer tutuklu sanıkların tümünün beraatini ve tahliyesini istedi. Tutuklu sanıklardan ikisi ise, MHP'li avukatın savunmalarını yapmasını kabul etmediler ve savunmalarını kendilerinin yapacaklarını söylediler.

ÖZDEMİR AKI'NIN SAVUNMASI

MHP'li sanıkların vekili Av. Özdemir Akı, 5 saat boyunca okuduğu yazılı savunmasında, Ökkeş Kenger'in, Yunus İlhan'ın (Devamı S. 6 Sü. 5'te)

İSLAHİYE (ÖZEL)

MHP'li komandolar İslahiye'de Lütfü Can adlı AP'li bir esnafın telefonuna ve tehdit mektubu göndererek 600 bin lira haraç istedik. Edindikimiz bilgiye göre, Lütfü Can güvenlik kuvvetlerine haber verip paranın verileceği yer olan Gözbaşı'nda tertip alırdı. Randevu yerine gelen motosikletli komandolar parayı alarak kaçtılar. Bu arada güvenlik kuvvetleriyle de silah çatışması girildi. Ahmet Alaz ve Tahsin Ekerbiçer adlı komandolar silahlarıyla birlikte suçüstü yakalandılar. Diğer iki komandanın ise motosikletle kaçtıkları söyleniyor.

Önceki akşam da durumu güvenlik kuvvetlerine bildirdiği için Lütfü Can'ın kardeşi öğretmen Kemal Can'ın evini bombaladılar. (Devamı S. 6 Sü. 6'da)

İslam Ülkeleri Başkanlık Belediyeler Birliği, İsrail'in Kudüs'ü başkent yapmak istemesini kınadı

ANKARA (ÖZEL) İSLAM Ülkeleri Başkanlık Belediyeler Birliği Yönetim Kurulu, İsrail başkentinin Tel-Aviv'den Kudüs'e nakledilmesini istemesini kınadı. Kudüs ve İslamabad Belediyeler Başkanları da İslam ülkelerine yönelen saldırılara karşı ortak tavır alınmasını istedikler. İki gün önce Ankara'da çalışmalarını sürdüren İslam Ülkeleri Başkanlık Belediyeler Birliği Yönetim Kurulu bu kararını dün açıkladı. Dünkü toplantıda Kudüs Belediye Başkanı Rahvi El Khatib, tahrir edilen iki cami için Ankara Belediyesinin bir teknik heyet göndermesini istedi. Rahvi'nin bu isteği daha sonra karara bağlanacak.

Dünkü toplantıda söz alan Ankara Belediye Başkanı Ali Dincer ise, metro ve Batkent projeleri hakkında Yönetim Kurulu üyelerine bilgi verdi.

örse çekic

Gülav Göktürk

Türk-İş kime yakınıyor?

Gazetelerde Türk-İş yöneticilerinin yakın demecilerini okumaya başladık yine.

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide bundan birkaç gün önce yaptığı basın toplantısında Özal'ın yurtdışına giderek özel kesim işverenlerine yolladığı mektuptan şikayet etmiş. Bu mektubun, toplu sözleşme hakkına bir müdahale olduğunu, toplu sözleşme hakkının ise Anayasanın teminatı altında olduğunu söylemiş. Ayrıca hükümetle sürdürülen toplu iş sözleşmelerinin çıkmazca girdiğini, 7 işkolunda müzakerelerin kesildiğini, eğer anlaşma olmazsa hükümeti yeniden tanımayacaklarını ve bu işkollarında greve gideceklerini belirtmiş. Ardından da, kıdem tazminatlarının vergilendirilmesi konusunda Maliye Bakanlığı genelgesinin hâlâ iptal edilmesinden yakınmış. Partilerin aralarında anlaşılı asgari geçim indirimi yasasını bir an önce çıkarmalarını istemiş.

Demek ki, bir ay geçmeden, dönüp dolaşıp aynı noktaya gelmiş bulunuyoruz.

Neydi bundan bir ay kadar önce, Türk-İş Yönetim Kurulu toplantısı sırasında tartışılan ve 'eylem' konusu olan meseleler?

Sözleşmelerin çıkmazdan kurtarılması, kıdem tazminatları, Maliye Bakanlığının genelgesi ve Asgari Geçim İndirimi Yasa Tasarısı değil mi?

Demirel, geçtiğimiz ayın sonunda Yönetim Kurulu toplantısında arzı endam edip, bol keseden vaatlerde bulunduğu, yelkenler bu kadar çabuk suya inmeseydi acaba bu gün bu noktada mı olurdu?

Bugün Özal'ın mektubunun toplu sözleşme hakkına müdahale olduğunu söyleyen yöneticiler, acaba eylem kararını kaldırırken, Başbakanlığın Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulunun (TSKK) görev ve amaçlarını biliyorlar mıydı? Bu konuda yayınlanan Başbakanlık genelgesinde, TSKK'

Özal'ın toplu sözleşmelerin çözümlenmesini çizdiğini belirttiğinden habersiz miydiler? Böyle bir kurulun oluşması başlı başına toplu sözleşme hakkına bir müdahaleyi, bu kurulla karşılıklı oturup ayarla pazarlık edip de sonra Özal'ın mektubuna şaşırarak acayip değil mi?

Bugün, yedi işkolunda toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmazda olduğunu söyleyen, "Hükümet istediğimiz ücretleri vermiyor" diye yakınan yöneticiler, acaba bundan bir ay önce, Demirel'in "Sözleşmeleri bir an önce çözüme kavuşturacağız" dediği zaman, IMF'nin hükümete dayattığı şartlardan, hükümetin IMF'ye verdiği sözlerden habersiz miydiler? Gelip giden niyet mektuplarının ilk habesinden hep, işçi ücretlerinin sınırlanmasından yer aldığını bilmiyorlar mıydı? Demirel'in bu konuda IMF'ye verdiği söze, Türk-İş'e verdiği sözden daha çok önem vereceğini düşünüyorlar mıydı?

Demek ki, bir ay sonra bugün gelinen nokta hiç de şaşırtıcı değildir. Şaşırtıcı olan, Türk-İş yöneticilerinin, Demirel'e verdikleri bunca tavizden sonra hâlâ bir şeyler beklemeleridir.

Türk-İş'in hükümetten istediklerini elde etmesinin ya da en azından bazılarını elde etmesinin bir yolu vardı. O da, tabanın gücünü ortaya koymasındı. Hükümetin kapısına elinde nazik talepler listesi ile gitmesi değil, bu talepleri işçisinin gücüyle iletmesinde. O günlerde, gözünü Ankara'ya Türk-İş Genel Merkezine dikmiş yüz binlerce işçi, Yönetim Kurulundan çıkacak militan bir kararı bekliyordu. İstekliydi, umutluydu ve bir söze bakıyordu. İşte Şideleri, Denizcileri hükümet karşısında güçlü kılan tek şey de buydu. Ama onlar bu gücü kullanmayı seçmediler. Kendilerini var eden bu kitleyi ellerinin tersiyle bir kenara itip, Meclis koridorlarında, koltuklarının altında dosya ile bakan kollamayı, parti dostlukları, şahsi prestijleri sayesinde iş koarmayı umdular. Bu yolu seçtikleri içindir ki, bir aya kalmadan tıkanıp kaldılar...

Son olarak Denizciler'in açıklamasından öğreniyoruz ki, Türk-İş yöneticileri, IMF'nin Türk işçilerine dayattığı kötü şartları önlemesi için Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu'na (ICFTU) başvurmuşlar, "IMF, bizim hükümeti çok baskı yapıyor, bizim hükümet de sizin IMF'nin korkusundan bizim toplu sözleşmelerde ücret zammı vermiyor. Aman siz bir yol, sizinkileri söyleyin de, bizinkileri çok ağırlaştırmasınlar" demişler.

Şu işe bakın, Demirel, ekonomimizi düzeltmek için IMF'den medet umuyor. Türk-İş de işçilerin durumunu düzeltmek için ICFTU'ya koşuyor. Gözler hep dışarda, hiç birinin aklına da şöyle bir içeri dönüp bakmak gelmiyor.

Türkiye İşçi Köylü Partisi Hukuk Bürosu yardımınıza hazırdır Yurttaşlar!

Partimiz, halkın her türlü hukuki sorunıyla ilgilenmekle görevli bir Hukuk Bürosu oluşturmuştur. Gördüğünüz her türlü baskı, uğradığınız partizanlık ve haksızlıklar için bu büroya başvurabilirsiniz ve yardım isteyebilirsiniz.

Anarşist saldırısına, jandarma baskısına ve polis işkencisine uğrayanlar, haksız yere gözaltına alınanlar ve tutuklananlar, kıyılanlar ve sürenler, gecekondusu yıkılanlar, taprağı elinden alınanlar, devlet kapısında haksızlığa uğrayanlar, işten çıkartılanlar, ücretini alamayanlar, çeşitli vaatlerle dolandırılanlar, nereye şikayet edeceğinizi bilemeyenler, hangi partiden olursanız olun TIKP Hukuk Bürosuna başvurabilirsiniz. Partimiz haksızlığın karşısında ve halkın yanındadır. Hukuk Büromuz sorunlarınızın çözümüne yardımcı olmayı görev kabul etmektedir.

Hukuk Büromuz pazar günleri her ç her gün saat 16.00'dan 18.00'e kadar, cuma tesi günleri saat 15.00'den saat 18.00'e kadar Genel Merkezimizde çalışmaktadır. Bizat gelemediğiniz takdirde yukarıda belirtilen saatlerde telefonla ya da mektupla danışabilir ve bilgi alabilirsiniz.

TIKP GENEL MERKEZİ

Tel: 30 08 81
Adres: Necatibey Cad. No: 22/19
Sihhiye-ANKARA

Ağalık, işsizlik, sosyal hizmet eksikliği, anarşi ve mezhep çatışmalarının sonucu:

doğuda göç

HASAN YILDIZ

2

Pülümür'de bir köyün topluca göçünden sonra geriye kalanların görüntüsü: Yıkıntılar...

30 bin nüfuslu bir ilçenin yarısından fazlası göç etmişse, bunun nedenlerini bir kalemde geçiştirmek mümkün mü?

Göç etmiyorlar, göçe zorlanıyorlar

Fotoğrafta Şampasakaraderbent köylüleri ulaşımı sağlamak için yolu açmaya çalışıyor.

20 köy halkı, bozuk yoldan geçebilmek için kazma küreklerini yanlarında taşıyor

Pülümür ve Kiğı ilçelerine bağlı 20 köyün şehir merkezleriyle bağlantısını sağlayan karayolu Cumhuriyet tarihinden beri bir kere olsun tamir görmedi. Şehre inebilmek için bu köy sakinleri yolu kendileri onarıyorlar.

Erzincan-Erzurum yolunun Demirkapı mevkinde ayrılarak karayolunu Kiğı'ya, 20 köyü şehir merkezlerine bağlayan karayolu Cumhuriyet'in başından bu yana hiç bir tamir görmemiş. Ruslardan kalma yolu kendi olanaklarıyla tamir edip ulaşımını sağlayan köylüler yol hakkında şunları söylediler: "Bu yol Ruslardan kalmadır. Yola bakmakla karayolları görevlendirilmiş. Her yıl onların bakması gerekir. Bu yolun onarılması için kaç sefer Ankaralara kadar gittik. Bu yolun onarılması için sadece 1967'deki depremten sonra geldiler. Ondan sonra bir şey görmedik. Yolu kendimiz kazma küreklerimizle arabalarda taşıyarak tamir ede ede yapmaya çalışıyoruz."

Köy muhtarından edinilen bilgiye göre yol kış aylarında 7 ay tamamen kapanmakta, yaz aylarında ise ancak 4-5 ay çalışabilmektedir.

BAKIRKÖY 1. SULH CEZA MAHKEMESİ HAKİMLİĞİNE

Dosya No: 977/746

Davacı İETT İşletmeleri Umum Müdürlüğü tarafından davalı Niyazi Bulut aleyhine ikame eden alacak davasının yapılan açık yargılaması sırasında verilen ara kararı gereğine:

Mahkemenin 975/727 Es. ve 975/767 K. sayılı dosyasının celbine karar verildiğinden, istenilen dosyanın mahkememiz duruşmannın bırakıldığı 30.9.1980 gününden önce gönderilmesi rica olunur.

(B.4716-769)

BAKIRKÖY 4. ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

Dosya No: 978/436 Es.

Tebliğ olunan: Ömer Nazmi Kınıl (Adresi meçhul)
Tebliğ konusu: Mahkememizden verilen 14/5/1980 tarihli 1978/436 esas, 1980/165 sayılı kararlar; İETT kablolarına yapılmış hasardan dolayı 12.530.57 lira hasar bedeli ile 3869,-lira masraf ve ücreti vekaletin %5 faizi ile tahsiline karar verilmiştir.

İşbu ilan tarihinden itibaren 30 gün içinde sözü edilen karar aleyhine kanun yollarına başvurmadığınız takdirde, hükmün kesinleşeceği ilan tebliğ olunur.

(B.4715-768)

GÜNDEM dışı

Faiz Kararnamesi ve Tercüman muhalefeti

Açık artırma galiba başlıyor... Bankalar arasında faiz oranlarının tespiti konusunda sürdürülen görüşmelerde anlaşma sağlanamadı. Herkes yeni faiz kararnamesinden sonra bankalarla bankerler arasında bir kışıma beklerken tersi oldu ve önce bankalar birbirine girdiler. Buna göre daha az şubesi olan ve masrafları daha az olan bankalar faiz oranlarının serbest bırakılmasını savunuyordu. Büyük bankalar ise bir kere faiz oranlarını serbest bırakırsa bunun altında kalır diye korkuyorlardı. Yakın bir zaman önce Koç grubunun eline geçen Garanti Bankası faiz hadlerinin bankaların aralarında anlaşarak tespit etmelerini istiyormuş. Gerekçeleri haksızmış... Kararname "serbest piyasa" diyormuş... Hatırlarsınız kararnamesinin ilanıdan hemen sonra ünvanı bol Turgut Özal bir açıklama yapmış ve "Bankalar çok yüksek faiz tespit ederlerse, onlarla devlet olarak rekabet ederiz" demişti. Şimdi, Tercüman Merkez Bankasından, onun da ötesinde hükümetten bu konuda şikayetçi. Geçen gün bu sütunlarda Tercüman'ın bir den Demirel'e karşı zehir zemberek bir muhalefet başlattığını söylemiş ve seberlerini de kendi açıklamalarından sıralamıştık. Tercüman'ın bir den muhalefete geçmesinde bir başka neden de şu faiz kararnamesi olmasın?

Bankalar arasındaki kışıma nereye varacak? Bunu şimdilik bir kenara bırakalım. Haberlere göre Garanti Bankasının destekçileri İstanbul Bankası Türkiye İmar Bankası ile Hisarbank'mış. Son bankaların üzerinde biraz duralım... Son zamanlarda TV'den bolca reklamla ortaya çıkıveren Hisarbank'ın, Tercüman ailesi ile yakınlığı, hatla yakınlıktan da ötedeki ilişkisi biliniyor. Şimdi Hisarbank da faiz hadlerinin serbest bırakılmasını istiyor. Tercü-

man gazetesi de bunun propagandasını yapıyor ki gönüllü olarak üstlenmiş durumda ve Merkez Bankasından şikayet ediyorlar. Merkez Bankası faiz hadlerinin bankaların aralarında anlaşarak tespit etmelerini istiyormuş. Gerekçeleri haksızmış... Kararname "serbest piyasa" diyormuş... Hatırlarsınız kararnamesinin ilanıdan hemen sonra ünvanı bol Turgut Özal bir açıklama yapmış ve "Bankalar çok yüksek faiz tespit ederlerse, onlarla devlet olarak rekabet ederiz" demişti. Şimdi, Tercüman Merkez Bankasından, onun da ötesinde hükümetten bu konuda şikayetçi. Geçen gün bu sütunlarda Tercüman'ın bir den Demirel'e karşı zehir zemberek bir muhalefet başlattığını söylemiş ve seberlerini de kendi açıklamalarından sıralamıştık. Tercüman'ın bir den muhalefete geçmesinde bir başka neden de şu faiz kararnamesi olmasın?

GEDİK

Başlıyor, başlayacak derken, Galiba bu sefer gerçekten, Diyalog başlıyor... Liderler arasında değil canım; Türkiye ile Yunanistan arasında. İyi güzel, ama bir şey var. İnşallah bu da; İçerdeki diyaloga dönmeye.

Ruslar Afganistan'dan geri çekiliyor.

(Frankfurter Allgemeine Zeitung)

Osman Saraç da berat alamadı

Başbakanlık Müşaviri Osman Saraç Berat Kandili münasebetiyle Tercüman gazetesinde yazdığı bir yazıda Kur'an'dan ayetler sıralayarak berat alıp almayanları kendine göre peşpeşe sıralıyordu. Biz de Saraç'ın yazdıklarından hareketle berat almayanları kendimizce sıralıyoruz.

1- "Sözün ve hareketi doğru olmayanlar berat etmeyeceklerdir."

Osman Saraç bundan başka yorum yapıyor. Yorumu anlaşılabilir bile bırakmış. Şu halde... Yorum: Demek ki, bütün bakanlar ve Başbakan berat edemiyor. Çünkü bir söylediklerine, bir de yaptıklarına bakınız. Bir gün zam yok diyorlar, iki gün sonra zam yapıyorlar...

2- "Onlar gösteriş yapıyorlar, onlar eğreti olarak küçük şeyleri bile vermezler. Saraç bu ayeti yorumluyor ve "Bekle yastaki torunlarına küçük hakları bile vermemen hükük ve hoyrat büyükbabaların" berat alamayacaklarını söylüyor.

Peki işçilerin, köylülerin, esnafın haklarını vermiyor de

anasını ağlatırlar ne olacak? Saraç'ın söylediği gibi torunlarına bir şey vermemen "hoyrat ve hükük" büyükbaba bulmak zor olsa gerek. Ama şu halkın nafakasından kesmeye hevesli bakanlar, başbakanlar çok...

3- "Başkarlarıyla iyi geçinmeyen ve kendileri ile iyi geçinmeyen kimsede hayır yoktur."... Saraç bu ayetle dayanarak Parlamento arkadaşlarıyla iyi geçinemeyenlerin berat alamayacağını söylüyor. Şimdi bu durumda Saraç'ın verilerine göre Bakanlar, başbakanlar berat alamadıkları gibi, Başbakanlık müşaviri olduğuna göre kendisi de bize berat alamayanlar arasındadır.

Bir nokta daha var. Saraç bir yerde şöyle bir ayet aktarıyor: "Düşman milletini ve anarşistleri kovalamakta güçlük göstermeyiniz"... Bizim bildiğimiz bu ayet "Düşman milletini kovalamakta güçlük göstermeyiniz" şeklindeydi... Acaba şimdiki kadar yapılan çeviriler mi yanlış, yoksa Saraç'ın büyük dini bilgisizliğiyle Kur'an'ı yaptığı yeni bir katkı mı var orta yerde?

Gözden kaçmayanlar

...Demirel'in aldığı tedbirlerden sonra yapılan yorumlardan birisi de AP'nin Türkiye'deki ekonomik rejimi değiştirmekte olduğuydu. Bakalım bu rejim ne yönde değişti mi?

Geçenlerde bir haber geçti elimize. Buna göre müfettiş raporlarıyla kaçakçılık ve sahtekarlık yapıldıkları sabit olan 115 firmaya, bir kararname ile tekrar ithalat yapma olanağı verilmiş... Ne için? Hükümetin göre "Ekonomiye katkıları bulunmaları için..." Başka çevrelerde ise "Hükümeti selam, sahtekarlık ve kaçakçılığa devam etmek için"... Bu arada, herkes paraaa, paraaa diye kıvrırırken, İzmirli 4-5 izim ihracatçısına tam 120 milyon lira hazine den ödemiş...

Bankalara açılan sahibi gizli hesaplar, kaçakçılara çıkarılan afflar... Hükümetin göre bunların hepsi "kara servet", "ak servet" haline getirme çabasıymış... Tuta! mı tutmaz mı şimdiki belli değil. Ancak belli olan şu ki, bu arada, daha önce ve halen de vurgunu veren, kaçakçılık, sahtekarlık ve bilimum karantlık işlerle neredeyse Merkez Bankası bütçe için kadar parayı kasalarına doldururlar analarının ak sütü gibi "aklıları orlar."

Acıka
DOĞAN
YURDAKUL

Finlandiyalılaştırdıklarımızdan misiniz?

"Çocukluğumuzda en uzun' heceli kelime bulma yarışmaları yapardık. Çoğumuzun kabul ettiği en uzun kelime buydu: "Finlandiyalılaştırdıklarımızdan misiniz?"

Bu kelime son yıllarda kıaldı ve "Finli-leştirme" veya "Finleşme" olarak dünya siyasi edebiyatına girdi.

Demokrat gazetesinin Genel Koordinatörü Aslan Başer Kafaoglu bu "Finleşme" kelimesinin "barışçılık" ve "mutluluk" anlamına geldiğini söylüyor.

Bu "barış" "barışçılık", "mutluluk" gibi kelimelerin anlamı, söyleyenin niyet ve arzusuna göre değiştiğinden, Finleşmenin ne olduğunu anlayabilmek için Finlandiya'nın yakın geçmişine bir göz atmak daha yararlı olur.

1958 yılında Finlandiya ile Sovyetler Birliği arasında meydana gelen gerginlik, Finlandiyalıların tarafından "gece soğluğu" adıyla anılır. Finlandiyalıların başlangıcı olarak da bu tarih kabul edilir.

1958 seçimlerinden sonra SSCB, Moskova yanlısı Fin partisinin hükümeti katılması için Finlandiya'ya baskı yaptı. Ancak hükümet, bu parti olmadan kuruldu. SSCB de bu hükümete hemen tepki göstererek elçisini geri çekti, elçilik personelinin yarısını azalttı. Ticari görüşmeleri ertelemek, borç sözleşimini unutmak, Finlandiya'dan yapılan ithalata sınırlandırmak ve bazı ürünlerin bedelini ödemeyip reddetmek gibi iktisadi baskılara girişti. Üç ay sonra hükümet "Diş politikada karşılıklı güçlükler" nedeniyle istifa etti. Kekkonen Moskova'ya bir "yumuşama" yolculuğu yaptı. 1959'da da Kruşçev Helsinki'ye geldi. Sovyet elçisi geri geldi. İktisadi ilişkiler normale döndü.

"Gece soğluğu" sona ermişti, ama bu kez

"gündüz ayazı" çıkmıştı. Bundan sonra kurulan her hükümetin SSCB'nin onayından geçmesi gelenek haline geldi. Siyasi hayata etkin olmak isteyen herhangi bir siyasi parti SSCB ile iyi ilişkiler kurmak zorunda kaldı. Kruşçev'in "beğenmediği" ve "anti-Sovyet" bulunduğu sosyal-demokratlar 1966'ya kadar hükümete katılamadılar.

1961 yılındaki başkanlık seçimlerinde Moskova tekrar müdahale etti. Kekkonen bu olayı şöyle anlatır: "Daha önce birçok kez olduğu gibi, bu kez de Kruşçev SSCB'nin bazı politikalarına güvenmediğini, bunların Sovyetlerin düşmanı olduğunu belirtti. Görüşmeler sırasında seçimlerde bu politikaların kazanması halinde bunun ülkemiz için kötü sonuçlar doğurabileceğini söyledi. Şöyle dedi: 'SSCB'de olduğu gibi, Finlandiya'da da çok fazla asker mezarı var'.

Bu siyasi baskılar bugüne kadar sürdü geldi. Halen hemen hemen her ay SSCB ile Finlandiya arasındaki ilişkilerde her gün yeni bir olay patlak vermektedir.

Uzun lafın kısası, Finleşme, Sovyetler Birliği tarafından siyasi ve ekonomik bakımdan denetlenme demektir.

Aslan Başer Kafaoglu "Finlandiya Sovyet uyudusu değildir" diyor. Zaten öyle olsa deyinir adı "Finleşme" değil, "Ruslaşma" olurdu.

Finleşme, bir ara aşamadır. Davut Hanlaşırma gibi bir aşama. Ondan sonraki aşamalar olarak Tarakileştirme ve Karmelleştirme gelir.

Finlandiya'nın 22 yıllık geçmişine bakınca, Sovyetlerin Finlandiyalılaştırdıklarının "barış" ve "mutluluk" tan ne anlamdıkları da belli oluyor değil mi?

DÜNYAYA BAKIŞ

Düğümü FKÖ çözecek

İsrail'in iç bunalımı, Filistin sorununun çözümüne bağlıdır

Faik Bulut

ORTADOĞU'da kilit meselesi Filistin sorunu olduğunu artık Amerikan basın-yayın organları bile kabul ediyor. Filistin meselesi demek, bu çilek halkın tek yasal temsilcisi olan Filistin Kurtuluş Örgütünü, ABD ve bölgedeki müttefikleri İsrail tarafından tanınması ile neredeyse eş anlamlıdır.

Camp David Anlaşmaları, gerek Begin yönetiminin tutucu ve dar görüşlü siyaseti, gerekse Washington'un FKÖ'yu tanınamakta diretmesi yüzünden bir çıkmaza girmiştir.

Camp David, yani Filistin temsilcisi olmayan Filistinlilere özerklik verilmesi görüşmeleri sürer mi? Bu sorunun yanıtını ararken, bir yandan Filistinlilerin kendi kaderlerini tayin hakkını nasıl kazanacaklarını araştırmak, bir yandan da Sovyetler Birliği'nin Ortadoğu'dan nasıl tercit edilmesi gerektiğini düşünmeliyiz.

Aslında Filistin sorununun çözümlenmesi, bölgede Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı direnişin zayıflatılmasında, hatta Kremlin yönetiminin, ABD'ye karşı bir "dost" olarak göstermektedir. Cezayir ve Libya'da yapılan "Ret Cephesi" toplantılarının nihai bildirilerinde, "Sovyetlerin güvenilir bir müttefik olduğu ve Rusya olmadan adil bir barışın sağlanamayacağı" yazıldı, açıklandı. Ret Cephesinin dışında, son yıllarda Ürdün-Sovyetler Birliği ilişkilerinin geliştiğine de dikkat çekmek gerek.

Sovyet yanlılarının FKÖ için-deki yıkıcı ve bölücü etkisi de zaman zaman kendini gösteriyor.

AET'İN ETKİSİ

H AZİRAN ayı içinde Venedik'te yapılan AET zirvesi Ortadoğu konusunda önemli bir karar aldı. Gergin Batı Avrupa ülkeleri şimdiye kadar iki ilişkilere Filistin gerçeğini tanımanın öneme değinmişlerdir, ama Venedik zirvesinin nihai bildirisinde Batı Avrupa ilk kez, ABD'den gelen baskılara da dengeleyerek, her iki tarafın da (İsrail ve FKÖ'nün) karşılıklı olarak birbirlerine tanıma şeklinde somutlanabilecek ortak bir öneri getirdi. AET'nin bu tutumu, kuşkusuz genel olarak olumludur.

Ancak FKÖ veya İsrail kabul eder mi? FKÖ'nün içte (Sovyet yanlısı gruplar) dışta (Sovyetler Birliği ve Suriye) bazı engelleri var.

Bir de İsrail'in durumuna göz atalım:

ÇIKMAZ

BİR kez İsrail, sürekli kuşku ve korku altında yaşadığı görünümünü vermesine rağmen, İsrail devletinin topyekün yıkılacağına siyonistler bile fazla ihtimallermiyor. Zaten süper devletlerin, hatta Batı Avrupalı ülkelerin bile, Ortadoğu'da İsrail'in ortadan kalkmasında yararı yoktur. Öte yandan FKÖ'nün de böylesine bir eylemi gerçekleştirecek somut ve siyasi gücü bulunmamaktadır.

Bundan sonraki siyasi gelişmelerin yönü ne olabilir? Filistin sorunu çözüme yaklaşıksa, Arap-İsrail zıtlışmasının çözümlenmesi hatta bu iki eski düşman arasında işbirliğinin başlaması muhtemeldir. Mısır-İsrail yakınlaşmasıyla başlayan bu süreç, şimdiden bazı sinyaller vermiştir: Ürdün-İsrail ilişkilerinde bir ilerleme kaydedilmektedir. Fas ve Cezayirli yetkililerin de

İsraililerle gizli görüşmeler yaptıkları bütün Arap dünyasında bilinmektedir.

Ne var ki, bütün kapitalist ülkelerde olduğu gibi İsrail'de de bugün son derece ağır bir ekonomik kriz vardır. İşsizlik, enflasyon ve fiyat artışı korkunç bir sürattir. Üstelik İsrail, diğer kapitalist ülkelere nazaran bir başka dezavantaja da sahiptir: Uluslararası alanda tercit durumu olan Tel-Aviv yönetimi, gerekli siyasi ve ekonomik desteği ABD dışında başka bir ülkeden alamamaktadır. İsrail ekonomisi son derece kısıtlı bir pazara seslenebilmekte bu nedenle dışalmı için gerekli olan dövizleri de sağlayamamaktadır. İsrail'in dışarıdan sağladığı gelirler esas olarak Batı Avrupa'daki ve ABD'deki Musevi işadamlarının bağışlarından oluşmaktadır. Ve ABD'nin yılda 4.5 milyar doları aşan ekonomik yardımı olmaksızın İsrail ekonomisinin ayakta durması olanaksızdır. İsrail, bütçesinin yüzde 26'sını savasa ayırmakta bu nedenle dışarıdan gelen mali yardım halkın günlük yaşantısına yansımamaktadır. Bu yıl İsrail toplam dış borçlarının 16 milyar doları olduğunu belirterek, İsrail ekonomisinin çöken manzarasını tamamlamış oluzur.

İsrail'de ekonomik güçlüklerden esas olarak Safaradim adı verilen Arap ve Doğu Avrupa ülkelerinden gelen Musevi göçmenler zarar görmektedir. Bu çöken ekonomi, toplumsal yaşıntıya da büyük ölçüde etkilemektedir. Örneğin son yıllarda "Kara Panteller" "Kibbutzlar Birliği" gibi şiddet yanlısı örgütler ortaya çıkmıştır.

MUHALEFET

PERES'in liderliğindeki İşçi Partisi, Histodrot adı tek işçi sendikasının yanı sıra her türlü muhalefeti de yanına alarak bu potansiyele oya dönüşürmeye çalışıyor.

Ne var ki, Peres'in başarısı, Begin hükümetini yıkılmakla kalmamamaya olacaktır. Çünkü İsrail ekonomisinin geleceği de Filistin sorununun çözümüne bağlıdır.

Ekonomik ve toplumsal durum, İsrail'de önümüzdeki dönemde hakim sınıfların kendi arasındaki ve halk ile yönetim arasındaki çelişmelerin şiddetlenmesini gösteriyor. Bu erken seçime sonuçlanabileceği gibi, bir hükümet değişikliği ile de sonuçlanabilir.

Ama tekrar edelim, İsrail'in hiç bir sorunu tek başına çözümlenemez.

Batı Şeria'da topraklarına el konmasını protesto eden Filistinliler.

İsrail'in 1967 6 Gün Savaşını kazanmasında önemli rol oynayan emekli bir generalin görüşü

«Begin hükümetinin olumsuz siyaseti, uzun dönemde İsrail'i felakete sürükleyecek»

DIŞ HABERLER SERVİSİ
İSRAİL ordusu lojistik dairesi eski şefi Matitahu Peled, Begin yönetiminin Filistinlilere karşı izlediği siyaseti şiddetle eleştiriyor. Geçtiğimiz günlerde Fransa'ya yaptığı ziyaret sırasında "Le Monde" gazetesine bir demec verirken Peled, İsrail'in 1967 Haziran savaşını kazanmasında önemli rol oynamış generallerden biri. Şu anda aktif görevden çekilmiş bulunuyor.

BEGIN YÖNETİMİ İSRAİL'İ FELAKETE SÜRÜKLÜYOR

Begin yönetiminin uzun vadede İsrail'i felakete sürükleyecek bir siyaset izlediğini belirten Peled, Filistinlilerin son günlerde tutumlarını sertleştirmelerini İsrail'in izlediği bu siyasete bağlıyor. Peled şöyle konuşuyor:

"İsrail hükümeti Filistin halkına karşı son derece saldırgan bir siyaset izlerken, Filistinliler farklı bir şekilde davranmasını bekleyemeyiz. İsrail, Filistinlilerin hiç bir hakkı olmadığını, onlara hiç bir zaman kendi geleceğini belirleme hakkı tanımayacağını ve siyasi yönetimlerinin asla tanınmayacağını resmen açıklamayı sürdürüyor. Filistinlilerin, İsrail devletinin yıkılmasını öngören düşüncelerini deşirtmelerini beklemek gerçekçi olmaz. Son aylarda Filistinlilerin tutumlarını sertleştirmeleri için elimizden geleni yaptık. Batı Şeria'da en barışsever iki Filistinli Belediye

Guş Emonim örgütünü kurduğu gayri-meşru bir yerleşim merkezi

Başkanı'nı sınırdsı ettik. Yahudilerin Filistin köy ve kentlerinde terör uygulamalarına ve iş Belediyeye Başkana suikast yapmalarına izin verdik."

YAHUDI TERÖRÜ HÜKÜMET TARAFINDAN DESTEKLENİYOR

Peled, siyonistlerin uyguladığı terörün resmen hükümet tarafından desteklendiğini belirtiyor ve şöyle diyor:

"Guş Emonim'in (İnanç Bloku-terorist siyonist örgüt-ün) iyeleri askeri temelde örgütleniyor ve ordu onlara silah, cephane ve patlayıcı maddeler sağlıyor. Eylemleri cezasız kalıyor ve kimse, yetkililerin himayesi altında eylem yaptıkları sanılan suçlular aramayı aklına bile getirmiyor. Bu da, Batı Şeria ve Filistinlilerle ilgili önemli kararların, hükümet ya da Knesset tarafından değil, yalnızca Tanrıya karşı sorumlu olduğunu ileri siren ve hükümeti oluşturan karşı karşıya bulunan gayriresmi bir örgüt tarafından alınması anlamına geliyor. Bu durum hiç kuşkusuz İsrail'de demokratik sistemin topyekün yozlaşmaya başlamıştır. Çünkü aşırıların bizzat Genel Kurmay Başkanı ve Başbakan tarafından desteklendiğini herkes biliyor."

BEGIN BATI ŞERIA'YI SÖMÜRGELEŞTİRMEYE UĞRAŞIYOR

Peled, Begin'in kesin bir hedefi olduğunu ve bu hedefleri bunun gizlediğini söylüyor. Emekli general bu hedefleri şöyle sıralıyor: "Begin, Batı Şeria ve Gazze'nin sömürgeleştirilmesini tamamlamak ve gelecekte hiç bir hükümet yapmaktan ötürülmesini bozmasını diyor, yerleşim merkezlerine meşru statü kazandırmak istiyor. Begin haleflerini bir oldu bitti ile karşı karşıya bırakmak istiyor. Kutsal görüşlerden hareket eden bir adam gibi davranıyor. Dayan ve Weizman'ın ayrılışından sonra Begin hükümetinde kalan Bakanların tümü siyaset adamı değil, kelimenin tam anlamıyla bir 'devriştir'. Onların tutumları bunu tamamen gözler önüne seriyor: ülkenin ekonomisinin mahvolduğunu, İsrail'in içine yuvarlandığı teorinin artığını Mısır'la görüşmelerin köhüldüğünü görüyorlar ve buna rağmen herşeyin iyi gittiğini ve yalnızca korkakların ve hainlerin paniğe kapıldığını söylüyorlar."

"Böyle bir bakış açısına sahip olmasına ve göze batan gerçekleri görmeyi tamamen reddetmesine rağmen Begin hükümeti daha ileride kalabilir, çünkü kanun ona bu yetkiyi veriyor. Ben İsrail'de Begin'in iktidardan ayrılmasını hızlandırmak amacıyla kimsenin görmeyen yollara başvurmasını salık verdiğini sanmıyorum. Ne var ki, bazı örgütlerin Guş Emonim bu tür eylemlere devam ederse, ona şöyle ya da böyle karşı konulması gerektiğini düşünmeğe başladıklarını gösteren belirtiler var. Bütün bunların bir iç savaşta yol açmamasını ve Başbakanın dönem sonunda meşru şekilde iktidardan gitmesini diliyorum. Çünkü artık onun 1981 yılında yeniden seçimeyeceği kesindir."

HAKYEMEZ HAKKI'NIN MACERALARI ERHAN YALVAÇ

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Bir sahne sanatı-Külhanbeyi, serresi. 2) Ege kıyısında tarihi bir kentimiz-Mecazi olarak, güçsüz ve yumuşak huylu olduğu için sık sık haksızlığa uğrayan kimselere verilen ad. 3) Altıparmak balığının salınaması-TERSİ mal. 4) İla ve-Hisse-TERSİ bızmutun simgesi-TERSİ yemek. 5) Eskiden gök cisimlerinin ufuk üzerindeki yüksekliğini belirtmek için kullanılan bir alet. 6) Yıllık köşeye çekilme-İngiltere'de bir asalet ünvanı. 7) Bir emir-TERSİ vücudumuzun bir bölümü. 8) Bir cins yemek-Bülgüç tavuğu.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Gök dürbünü. 2) TERSİ yeteri-Bir bağlaç. 3) Tavlada bir-Yöntem. 4) Kaynatarak aletleri mikroptan arındırma. 5) TERSİ bir tartı aleti. 6) Radyoaktif bir madde. 7) Büyük bölmeli göçebe çadır-Geni çevirme. 8) Vilayet-TERSİ tımör. 9) Bir cins tatlısu balığı. 10) TERSİ hekimlik-Meyve, sebzeleerini suyu sıkıldıktan sonra artakalan kısmı. 11) Benzersiz, aynı. 12) Deniz taşıtlarını uyarma amacıyla deniz yüzeyinin tehlikeli yerlerine yerleştirilen maddelerin yapılma fiçi.

DUNKU BULMACANIN ÇÖZÜMÜ
SOLDAN SAĞA: 1) Tahransesp. 2) Ezi-İzafı. 3) T-rikiZ-Lor. 4) Amiral-İlah. 5) Nihavent-Han. 6) Hatırat. 7) sumuH-Labada. 8) Sim-Kapora.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Tetanos. 2) Azami-Us. 3) Hg-İht Mi. 4) ritrahum. 5) İavaH. 6) nikelT. 7) z-niA. 8) nazıtraP. 9) eF-Aba. 10) Silahlar. 11) Oha-Do. 12) Piranha

Fatsalı okuyucumuza cevap

İktidar meselesi

Soru: "İktidar namunun ucundadır" sözünü açıklar mısınız?

Cevap: Bu söz Mao Zedung tarafından söylenmiştir. Bu sözün geçtiği "Savaş ve Strateji Meseleleri" adlı makale, Mao Zedung'un Aydınlik Yayınları tarafından basılan "Seçme Eserleri-II" kitabının 221-239. sayfalarında yer almaktadır. Bu sözlerle neyin açıklanmak istendiğini derinlemesine araştıranlar bu kitaptan makalenin tamamını okuyabilirler.

Mao Zedung bu sözle, Marksizmin temel teorik tespitlerinden birini kendi anlamıyla tekrarlamaaktadır. Gerek Marksizmden önceki burjuva filozofların gerekse Marksistler her sınıfın iktidar

silaha dayanarak ellerinde tuttuklarını belirtmişlerdir. Ordu, bir sınıfın iktidarında tutmasını sağlayan esas araçtır. Bir toplumun ilkel komünal dönemden çıkması ve sınıfların oluşmasından itibaren belli bir sınıfın silahlı özel güçleri de kurulmuş ve bunlar giderek ordular haline gelmiştir. Hakim sınıfların iktidarlarına son vermek isteyen ezilen sınıflar da, iktidarı ellerine geçirebilmek için kendi silahlı güçlerini oluşturmuşlardır. Feodal sınıfların köleci sınıflar, burjuvazinin feodalleri, proletaryanın burjuvaziyi alt ederek kendi iktidarlarını kurtulmuş ve yolla olmuştur. Yine emperyalizmin baskısına altında düşmüş uluslar, bağımsızlıklarını silaha sarılarak elde edebilmişlerdir. Mustafa Kemal önderliğinde verilen

Kurtuluş Savaşımız bunun ilk örneklerindedir. Halktan kopuk maceralara kalkışanlar, Mao Zedung'un bu sözünü zaman zaman tekrarlıyorlar. Fakat aslında bu sözün özünü anlamıyorlar. Mao Zedung'un fikirlerine karşı çıkanların, hatta ona kılıf edenlerin, Mao'yu maceracılık amacıyla kullanmaya kalkışmaları gerçekten ilginçtir. Mao Zedung bu sözü söylerken kuşkusuz, bir avuç maceracının silaha ele almasıyla iktidarı ele geçireceğini ifade etmek istememiştir. Mao Zedung, "silahlar herşeye kumanda eder" askeri bakış açısına da karşılık, Silahlan ve araçları yapan da, kullanılan da insanlardır. Mao, her zaman, belirleyici etkenin siyaset, partinin önderliği ve kitlelerin seferber edilmesi

sorular? cevaplar

olduğunu belirtmiştir. Mao Zedung, kitleleri hor gören ve silaha tapan "ser-seri, asi etme" ideolojisiyle amansızca mücadele etmiştir.

Her sözün içeriğini somut şartlara uygulamak gerekir. Bugün, Sovyetler Birliği silaha dayanarak Türkiye'deki iktidarı ele geçirmek ve ülkemizi hegemonyasına altına almak istemektedir. Türkiye ise silaha sarılarak bağımsızlığını korumak durumundadır. O halde devrimci mücadelelerin bugünkü sorunu, Sovyetler Birliği'nden gelen tehdide karşı halkı direnişe hazırlamak ve milli savunmayı güçlendirmektir. Yoksa, Sovyetler Birliği'nin işini kolaylaştırarak, iç savaşı kütükleyen bir "silahlı mücadele" girişmek değil.

Hesapsız Çıkışın Sonucu

(Baştarafı 1. sayfada)

getirmeyeceğini görenler vardı. CHP yönetimi, gensoru girişimini zamansız ve yersiz buldu, kendi karar ve inisiyatifleri dışında bu girişimi yamanda yer almak zorunda bıraktı. CHP'lilerin cesaretle saptamaları gereken şudur: Bugün rüzgar CHP'nin yelkenlerini doldurmuyor. Belirleyici olan, bunun nedenlerini görmektir. Ama bugün CHP'de gerçeği araştırarak ve tahli edebilecek mecal bile kalmamıştır. Bu konuda CHP içinde bir umut ışığı da gözükmemektedir. Hizipler arasındaki çelişmeler, esas olarak tahli ve siyaset farklarına dayanmaktadır.

Olaydan zararlı çıkan diğer bir güç ise MSP'dir. Aydınlık'ın 24 Haziran günlü "Yorum"unda "Şimdi top MSP'nin ayakta" deniyor ve şu soru ileri sürülüyordu: "Acaba şimdi MSP hangi kaleye gol atacaktır?" MSP, göli kendi kalesine atmıştır. İlk önce büyük gürtüllerle hükümet "16 şart" ileri sürülmüş ancak şartlar reddedilmiş, fakat Erbakan ve arkadaşları gene de hükümete "evet" demek zorunda kalmışlardır. Bugüne kadarki bezirgan ve kaypak tutumuyla zaten bikklik yaratmış olan MSP, son bir-iki ayın siyasi mücadelesinden büyük prestij kaybıyla çıkmıştır.

Solcu ve demokrat olmak iddiası taşıyan bazı güçlerin, son zamanlarda MSP goygoyculuğu ile bir yere varma çabaları da bir kere daha sanmıştır. MSP ile demokrasi ve bağımsızlığa hizmet eden dostluklar kurulacaksa, bunu belkemsiz ve oportünist bir tutumla sağlamaya, hele dincillere ve yobazlığa övgüler düzerek başarmaya imkan yoktur.

Bugün sorun, iç barış, birlik, özgürlük ve bağımsızlığa hizmet eden bir hükümet seçilerek oluşturulmak için sabırlı bir mücadeleye girişmektir. Böyle bir hükümet seçeneği yaratmak, Moskova'nın yıkılıcılığına ve MHP'nin zorbalığına karşı kararlı, birleştirici siyasetler izlemekle mümkündür.

Demokrasi güçleri ve sol içinde, her şeyden önce Sovyetler Birliği'nin etkisiz bir hale getirilmesi, Moskova'nın beşinci kolunun yutulmasına olanak tanınmaması canalıcı bir önem taşımaktadır. "Yaşasın Sovyetler Birliği" bağırılarak ve İstiklal Marşına küfrederek yürüyün bir kalabalığın, geniş güçlerle birleşmesine ve demokrasi mücadelesi yürütülebilmesine imkan yoktur. İkinci olarak, CHP'nin iflas eden politikaları ve maceracılık aşılmasıdır.

Çıkış yolu ancak böyle bulunacaktır.

Bir «Birlik» kongresi

(Baştarafı 1. sayfada)

isimleri de aday gösterecek. Ayrıca, Genel-İŞ delegasyonuna Karaca ve Denizmen'e de oy vermeleri söylenecek. Buna karşılık "TKP"liler de İşçiler'in sekreterliği konusunda zorluk çıkarmayacak. Yürütme Kurulunda da Karaca ve Denizmen'in yanı sıra Baştuğ'un aday olan üç kişiye de oy verecekler. Yapılan anlaşma bu.

Baştuğ bu anlaşma üzerine hazırladığı adaylar listesini açıklıyor, delegasyonla haberler ucuçuyor. Yürütme Kurulu seçimlerinin birinci turuna geçiliyor.

"TKP'NİN İPİYİLE İNİLEN KUYU" Oy kullanma işlemi aynı sükket içinde devam ediyor. Maden-İŞ'liler oy vermek üzere kürsüye giderken, sıra başında bulunan Türkler, Baştuğ'un ösünde durup, dostça elini uzatıyor. İki lider arasında bir süredir ilk defa el sıkışıyor. Flaşlar patlıyor, demek işler iyi. "Birlik" için çarpan yürekler biraz daha ferahlıyor.

Sayın başlandıktan sonra geçen ilk onbeş yirmi dakikada her şey normal.

Fakat o da ne? Yarım saate varmadan, bakıyoruz Divan Başkanı Andaç'ın yüzü alık buluk. Haber salona hemen yayılıyor: "Herlemeciler sadece Karaca ve Denizmen'e oy vermişler. Birinci turda yalnız bu ikisi çıkabiliyor".

Haber on sırada oturanlarda çok etkisi yaratıyor. "Olamaz", "kepezelik" ... Celal Küçük burmandan soluyarak öze koşuyor: "Bu ne rezalet". Baştuğ öfke ile yerinden fırlıyor. Türkler'in bulunduğu yere gidiyor. Yüksek sesle delegelelere doğru konuşuyor: "Sadece iki isim yazmışlar. Biz değil isim yazdık". Ve "Demek böyle" deyip hüsmü koltuğuna dönüyor. Türkler pişkin pişkin sırtıyor. Salonu ökseli mıldanmalar: "Beş gündür birlikte başka bir şey söylemiyorlar. Demek buymuş birlik dedikleri ha!"

"TKP'nin komposu son derece harcama! İki turda sadece kendi adaylarına oy vererek, iki kişiyi garantiye almak. Böylece ikinci turda diğer üç kişi yeniden yeniden pazarlık imkânına kavuşacak. Bu, tutarsız oldukça kolay başarı sağlıyor bir kongre oyunu. Ama ya tutmazsa?"

Artık bütün dikkatler sayım heyetinin üzerinde toplanmış. Tek tek isimler izlenip, sonuçlar çıkarılmaya çalışılıyor. Bütün mesele Karaca ve Denizmen'in üçte ikiyi ulaşıp ulaşamayacaklarıdır. Ulaşabilirlerse yapacak bir şey yok. Ama ulaşamazlarsa kaybedecekleri şey çok.

Nihayet sonuç açıklanıyor. Karaca, barajın hemen dibinde takılıp kalıyor. Ve bir anda her şey tersine dönüyor. Artık ipler Baştuğ grubunun elinde. Ve başta Baştuğ olmak üzere hiç kimse dün gece varılan anlaşmayı düşünmüyor. İhanetin bir bedeli olmadığını! "Gerekli kişileri alacağız. Biraz geriye çekilmeliyiz. Tam liste istiyoruz. Tam liste istiyoruz. Herlemeye tok o yok!". Derhal bir liste oluşturulup ihaneğin hesabını sormak üzere ikinci tur geçiliyor.

Bu arada yanlış taktik! Bağdat'tan dönen Maden-İŞ elebasıların kuliste birbirleri ile atışıkları izleniyor. Bu parak buluşun Daysal'a ait olduğu dolaylı olarak kalınla kalıyor. Hepsinin suratı bir karış. Türkler'in yüzünde biraz önceki pişkin gülmüşmeden eser yok. Bir delege, "Bu kompya ger meselerdi, rahatça iki adam sokarlardı. Yürütme Kuruluna. Dimyat'a pirince giderken, evdeki bulgurdan oldular" diyor.

OYLAR KİLTİLENİYOR Gerçi Baştuğ "Tam liste çıkaracağız" diyor ama, bu öyle pek kolay olacağı da benzemiyor. Oy dağılımını etkileyecek daha başka çelişmeler de var. Kimi, Baştuğ'un CHP'yle ilişkilerinin gittikçe bozulmasından rahatsız, kimi şu meşhur "DISK partisi" tasarımsından pireli, kimi sendika işi sirtışmşmeden dolayı kimi çeşitli gruplar arasında bir türlü anlaşamıyorlar. Ecevit'e yakınlığı ille bilinen CHP'liler, "Daha CHP'li bir yönetim" için dayatıyorlar. Daha fazla isim sokmak için pazarlık anlaşmaları elde tutmak istiyorlar. Bir grubun e- vet dediği adayları diğer havır diyor. Adaylar üzerinde bir türlü anlaşma sağlanamıyor. İkinci turda, Baştuğ'un listesinden Yürütme Kurulunun iki üyesi daha seçildikten sonra, artık "TKP" dışı oyların çarpazlama kilitlendiği görülüyor.

Divan Başkanı Andaç, mikrofondada oyların kilitlendiğini ve bu yüzden seçimlere yarın devam edilecek üzere oturumu kapadığını duyururken, Maden-İŞ'lilerin yüzlerinden yeniden bir umut filizleniyor. Daysal'lar tekrar pazarlık şansı elde etmenin sevincinde, salonu terk edip kulislere koşuyorlar.

Kongrenin 7. günü böylece sona ererken, bazı ağzılarda yine, "Herkesi memnun edecek bir çözüm bulmaktan başka çare yok" sözleri dolayıyor.

SON GÜN DISK'te seçimlerin son günü son anda bile, karşılıklı dengi hesapları, taktikler ve pazarlık hüküm sürdü. Baştuğ'un ilk iki TIP'liyi birden aday göstermesi bu saflarda karşılıklı yararırken, daha önce ismi geçmeyen Ertan Andaç son anda "birlik sağlayıcı aday" olarak öne sürülmüştü. Daysal'ın Yürütmeye arak TKP'ye önemli bir taviz vere: Baştuğ, öteki Yürütme Kurulu üyelerinin kendine-ken işlerinden oluşmasına da azami dikkat gösteriyordu. Böylece, her halde kendisini kuşatılmaktan kurtaracaktı. Böylece DISK Genel Kurulu "birlik, birlik" diye birbirine yumruk sallayan ve en ağır sözleri sarfedenden bir kısmının aynı masada yama oturması ile sonuçlandı.

Genel Kurulu terkedenlerin açıklamaları ve içerideki kalanların arasındaki çekişmeleri iftiharlar da DISK'da daha çok sürüşme ve çalkantının beklediğini gösteriyordu.

Gensoru başarısız...

(Baştarafı 1. sayfada)

medigi için her aşamada ihtiyatlı konuşmaya özen gösterdim. Hükümete yönelik bir gensoru verildiğinde sonuç alınabileceği olasılığı özellikle MSP'nin AP azımlık hükümetine destek yükümlülüğünün sona erdiğini açıklaması ile belirlemiştir. Cumartesi günü yaptığımız ortak basın toplantısında, pazarlık günü gensoru görüşmeleri sırasında yaptığım konuşma ve

Erbakan'ın kabulü

(Baştarafı 1. sayfada)

En çok dolaşan cümle: "Bakalım Erbakan ne yapacak?"dı. Diyeyim ben size ne yapacak. Bugün Mediste bir saat kadar dolaştıktan sonra sonuç gün gibi belliydi. Tandıgım Erbakan günü geldiğinde sanırım, hükümeti, kendii vereceği bir gensoru ile düşürmek isteyecek. Hükümeti uyanırım. İçerde halisiz halisiz Cumhurbaşkanlığına geçilmek isteniyor. Çoğunluk bulunmuyor bu turlar için. Herkesin akli başı gensoruda.

Erbakan çoktan grup toplantısını bitirmiş, kendi dairesinde oturuyor. Acelesi yok oturuma katılmaya.

Ben en çok şu TRT'ye yanarım. Dün gece iktidar ha düştü ha düşecek diyerek Sayın Demirel'i ekrandan iletmişti. Azıcık acele etmiyor muydu? Ama zararı yok. Böyle şeylere karşı böyle çuvallamalara Demirel'in derya dil bir hoşgörüğü vardır. Herhalde beşer-şar diye düşünüyör.

CHP koridorunda oturmuş, Erbakan'ın geçişini bekliyorum. Bu günlerden beri ekranlarda görüldüğüm, yeni yaşamı, yeni politikasını, yeni bir gününle hazırlanan kişi değil. Grup toplantısı pek barış içinde geçmemiş gibi. Bununun ucuna kadeh kızmış.

Sadık girişimim salık salık oldu. Gazeteciler locasına sızılmak, kayada tünel delmek gibi bir şey.

Bu oturum, sonuç ne olsa, liderleri yaslandırın oturumlarından biri, O kadar gerginliğe dayanamıyor insanoglu.

Erbakan iştilir iştilimdir bir sesle 'kabalı'dıyor. Şimdilik sonuç bu. 227 oylu AP iktidarda kalyor. Öbürleri 214 oy almış. Daha gayri resmi.

Resminin bundan değişik olacağını sanmıyorum.

Süleyman Demirel'in yandakilerin yüzü değişiyor, gevşiyor. Süleyman Demirel'in yüzü değişiyor. Değişmesine gayret ediyor.

Nice varta atlatmış.

İki K. Maraş...

(Baştarafı 3. Sayfada)

Mustafa Özdemir'in, Mehmet Leblebici'nin, Ahmet Fuat Şerem'in ve vekilli bulundugum Dumlupınar Mahallesi olayları sanıklarının suçsuz olduğunu ileri sürdü ve tümünün berahatini ve tahliyesini talep etti. Savunmasında, gazetemize, askeri savcıya ve olaylar sırasında Kahramanmaraş'ta araştırma yapan işçileri Bakanlık görevlisi Kazım Ulusov'a çatır

2 SANIK MHP'LI AVUKATI REDETTİ

Dumlupınar Mahallesi sanıklarından Hacı Yusuf Topak ile Mehmet Kurt, MHP'li avukatı Özdemir Aki'nin savunmalarını yapmasını kabul etmediklerini belirttiler. Savunmalarıyla ilgili yazılı metinlerin dosyalarına konulmamasını istedikleri ve kendi savunmalarını kendilerinin yapacaklarını açıkladılar. Bunun üzerine Av. Özdemir Aki, bu 2 sanığın avukatımdır dediğini söyledi. Özdemir Aki'nin 2 sanık ile ilgili olarak verdiği yazılı savunma metinleri mahkeme heyetine tekrar kendisine iade edildi. Duruşmalara bugün sabah saat 8.00'den itibaren sanıkların savunmasıyla devam edilecek.

Gaziantep'teki...

(Baştarafı 3. Sayfada)

Hatırlanacağı üzere 20 Haziran günü yine solcu öğrencilerin gidip geldiği yol üzerinde saatli bomba yerleştirilmiş, öğrencilerin oradan 2 dakika önce geçmesinden sonra bombanın patlamasına yol açarak gerçekleştirilmiştir.

ÖĞRENCİLERİN AÇIKLAMASI

Gaziantep Eğitim Enstitüsünden bir grup öğrenci, MHP'lilerin tehditleri ve okuldaki baskılarıyla ilgili basına dağıttıkları yazılı açıklamada, faşist tertiplere dikkat çektiler.

Öğrenciler açıklamalarında, yolları üzerine yerleştirilen her iki bomba olayına da değinerek, olaydan sonra 19 devrimci arkadaşlarının tarafı bir şekilde gözaltına alındıklarını ve 10 gün içinde tutularak vize imhanlarına, derslerini vermesinin engellendiğini belirttiler.

Öğrencilerin açıklamasında, yetkililerden şunlar talep ediliyor:

1 - Okuldaki öğrenci düşmanı MHP'lilerin faaliyetleri açığa çıkarılmalı. Öğrencilerin şikayetleri gözönünde bulundurulmalı, soruşturulmalı.

2 - Devrimci öğrenciler hakkında alınan tek yönlü kararlar feshedilmeli, sürgünler durdurulmalı ve gözaltına alınan arkadaşlarımız derhal serbest bırakılmalı.

3 - Vize imtihan hakkı tanınmalı ve yıl sonu imtihanları, gözaltına alınan öğrenciler ile diğer öğrenciler arasında denge sağlanacak bir tarihte ertelenmelidir.

ABD...

(Baştarafı 3. Sayfada)

Bu arada Tayland Dışişleri Bakanı, Vietnam'ı kast ederek, dış güçlerin baskısına rağmen, ilkesinin gücmenlerle ilgili siyasetini değiştiremeyeceğini söyledi. VIETNAMLI YETKİLİLER MOSKOVA'DA

Ote yandan aralarında Le Du-an, Vo Nguyen Giap ve Pham Van Dong'un da bulunduğu yetkili, Moskova'ya gittiler. Kamboçya'daki Vietnam kuklası Heng Samrin yönetimini Dışişleri Bakanının da bu heyete dahil olduğu gelen haberler arasında.

İşkence...

dada kalan ve o sırada kendisi de gözaltında bulunan muhabirimiz Gülşeren Mendekli görüldüklerini şöyle anlattı:

"Sungül Kayabaşı'nı kaldığımız odaya getirdiklerinde sürekli kusuyordu. Bir günden daha kısa süre birlikte kaldık. Kızı daha sonra sorgulamaya götürüldü. Bir daha gömedim. Sonradan intihar etmiş diye haber geldi."

Annesinden edindiğimiz bilgilere göre, Sungül Kayabaşı'nın gözaltına alınmasından bir süre sonra bir başarısız ve askerler genç kızı arabayla eve getirdiler. Kızmı ansiyelle konuşan görevliler birden koşarak aşağı indiler ve genç kızın kendini 3. kattan aşağı atarak intihar ettiğini söylediler. Fakat Sungül'ün annesi "Ben kızımın düştüğünü görmedim. Askerleri, aşağı indiklerinde yerde yatan kızımı arabaya bindirirken gördüm" dedi.

Koma halinde Haydarpaşa Numune Hastanesine kaldırılan Sungül Kayabaşı yapılan müdahaleye rağmen uzun bir süre koma kaldıktan sonra 30 Haziran günü öldü.

Görüştüğümüz Sungül Kayabaşı'nın babası, kızının hastanede deki cesedinin belden yukarısını gördüğünü, tamamen ters edilmiş olan başında yara izi olduğunu, vücudunun çeşitli yerlerinde de darbe izlerinin bulunduğunu söyledi. Hastane doktoru da Sungül Kayabaşı'nın beyin kanamasından öldüğünü raporunda belirtti. Yetkililer, 3. kattan düşen bir kimsenin bu hale gelebileceğini ifade ettiler.

Kartal Lisesi öğrencisi 18 yaşındaki Sungül Kayabaşı'nın cesetini dün Kartal'da kaldırdı. Hatırlanacağı gibi aynı olayda gözaltına alınan Aziz Aras da genç de ölmüştü.

İslahiye'de...

(Baştarafı 3. Sayfada)

ladılar. Bombalamada can kaybı olmadı. Saldırganların aramaları rağmen yakalanamadığı öğrenildi.

Olaydan sonra gazetemize bir açıklamada bulunan Lütfü Can şunları söyledi:

"Ben her cemiyete yardım ederim. Şimdi de beni tehdit etmeye başladılar. Bu, elbette bir örgüt işidir."

MHP'li komandolar daha önce de bir lokantçıyı aynı yöntemle tehdit ederek para istemişler, suçüstü yakalanarak tutulanmışlardı. MHP'li komandoların tehdit ve zorbalıkla haraç toplama en saf en saf arasında nefretle karşılandı. Esnaf ve sanatkarların bundan sonra komandalara haraç vermeyecekleri söyleniyor. Lütfü Can'ın bu tutumunu bütün esnafın izleyeceği öğrenildi.

Moskova'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

liği'nin siyasetleri ve uygulamaları ile hemfikir olmadıklarını göstereceklerini açıkladılar. 109 sporunun imzalandığı bildirildi. Olimpiyat boykotuna karşı oldukları belirttiler, ancak "Sporcuların da her konuda olduğu gibi uluslararası siyaset konusunda da bağımsız bir tutumları oldukları" belirttiler. 109 sporcu, "Sovyetler Birliği'nin iç ve dış politikalarına karşı olduklarını Öynular arasında çeşitli eylemlerle kanıtlayacaklarını" açıklarken, Fransız Milli Olimpiyat Komitesi, konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada, "Oyun alanlarının dışında sporcular istedikleri gibi davranabilir. Ancak stadyumlarda, spor alanlarında Olimpiyat Komitesinin direktiflerine kesin olarak uymak zorunludur" dedi. Söz konusu direktiflerde, politika kesinlikle spora karıştırılmaması gerektiği belirtildi.

109 Fransız sporunun imzalandığı bildirildi uluslararası spor kamuoyunda ve Fransız basınında "bomba bildiri" olarak niteleniyor.

DISK'in...

(Baştarafı 1. sayfada)

ve Burhan Şahin'in seçimlerden feragat ettiğini belirterek, yerlerine yeni üç aday göstereceğini söyledi ve bunların ilk turda üçte iki çoğunluk sağlanarak daha fazla uzamadan bitirilmesini istedi. Abdullah Baştuğ ilkin Maden-İŞ'ten Kemal Daysal, Tekstil'den Süleyman Çelebi ve Keramik İŞ'ten TIP yanlısı olarak bilinen Ahmet Nalbantoğlu'nu aday gösterdi. Ancak Ahmet Nalbantoğlu, adaylardan birisi olan Sosyal-İŞ'ten Özcan Kesceç yerine seçimlerden çekildiğini açıkladı. Baştuğ yeniden kürsüye geldi ve "Bu iş artık burda bitmiş" diyerek Genel-İŞ Genel Sekreteri ve aynı zamanda DISK Genel Kurulu Divan Başkanı olan Ertan Andaç'ı aday gösterdi. Ertan üzerine Ertan Andaç Divan Başkanlığından ayrılacak delegasyonu kabldı. 404 delegenin katıldığı seçimler sonucunda Ertan Andaç 325, Kemal Daysal 291, Süleyman Çelebi de 358 oy alarak ilk turda üçte iki çoğunluğu sağladılar ve Yürütme Kuruluna seçildiler.

Bilindiği gibi daha önce yapılan seçimlerde Abdullah Baştuğ Genel Başkanlığı, Fehmi İşçiler Genel Sekreterliği ve Mukbil Zertuloğlu ile Rıza Güven de yeni Yürütme Kurulu üyeliklerine seçilmişlerdi. Yürütme Kurulunda Baştuğ ve İşçiler "belirsiz bir sosyalist çizgiyi" temsil ederken, Zertuloğlu, Güven, Andaç ve Çelebi CHP'ye yakın olarak tanınıyorlar. Kemal Daysal ise sahte TKP yanlısı olarak bilinen bir sendikacı.

Baştuğ'un adaylarını açıklamasından sonra 12 sendikaya bağlı 50 kadar delegede Divana "Reformizm" ve sendikacizm arasında gerçekleşen ve içişin iradesini yansıtmayan ve uzlaşmayı protesto ettiklerini" belirlen bir önerge vererek Genel Kurulu terkettiler. Daha sonra dışarda bir basın toplantısı yapan ve topluca Basın-İŞ Sendikasına giden bir grupta yer alan sendikalar şunlar: Yeraltı Maden-İŞ, Nakliyat-İŞ, ASİS, Sine-Sen, Dev-Maden-Sen, Devrimci Sağlık-İŞ, Dev-Yapı-İŞ, Keramik-İŞ, Basın-İŞ, Taper-İŞ, Limter-İŞ.

8. gün öğleden sonra da Yönetim, Denetim ve Onur Kurulu seçimleri yapıldı.

Öğleden sonra yapılan seçimlerde ise Yönetim Kurulu üyeliklerine Ekrem Akkus, İsmail Hak-ki Onal, Beryüz Can, Durmuş Ali Yalın, Celal Küçük, Mehmet Karaca, Rıdvan Budak, Demirhan Tunçay, Turan Ata, Mustafa Karadayı, Selahattin Sayın, Yaşar Koç, Yaşar Talaka, Yaşar Arıkan, Müslim Şahin, Özcan Kesceç, Çetin Uyar ve Burhan Şahin getirildiler. Denetim Kurulu İsmail Özbiçer, Talat Öz ve Ali Kocaman, Onur Kurulu üyeliğine ise; Cemal Arslan, Ergün Erdem, İsmail Çalıışkan, Osman Özkan, Şaban Aydın seçildiler.

Divan Başkanı Ertan Andaç Genel Kurulun kapısında bir açıklama yaparak, yanlıklar, ayrışmalar ve kırılganlıklar terk etmek zorunda olduklarını belirterek, "Genel Kurulun çizdiği yolda kolkola yürümeliz" dedi.

"Bu canlı, yitirekli ve temiz iki genci sevgiyle anıyorum"

(Baştarafı 3. Sayfada)

Celal'i ise 1977 yazında açtığımız kurslar sırasında tanışmıştım. Ağabeyi Ramazan okul arkadaşım. Onu ilk tandığımda sevmişim. İnce uzun boylu ve çocuk görünümlü idi. Bütün yaz boyunca inşaatlarda çalışmıştı. Elleri nasırlı ve yüzü güneş yanığı idi. Sali, temiz ve duyguluydu. Hayata ve siyasete karşı derin bir ilgi duyuyordu. Kurs sırasında onun ne kadar çalışkan ve yetenekli olduğunu görmüştüm. Gün bitirdi ve okula girdi. Ramazan, Celal ve ben Üsküdar Sultan'tepe'de bir evde birlikte kalıyorduk. Daha sonra Halil de İstanbul'a geldi ve bize katıldı.

Celal'in şiir yazdığını ilk öğrendiğimde, bana okumasını istedim. Çok beğendimi söyledi. O yetersiz buluyor, şiirlerini eleştiriyordu.

Önceleri her kendi duygularını anlatmak yerine başka şairlerin etkisiyle şiirler yazmıştı. Çoğu da aşk şiirleri imiş. Daha sonra devrimci şiiri tanıması ve halkın hayatının kendisine yandırdığı duyguları yazmaya başlamış. Yaşadığı yörenin ve Anadolu insanının derinliği ve mücadelesini yansıtan şiirler yazmak istediğini söylüyordu. Onunla oturur, resim, şiir ve sanat üzerine konuşurdum. Devrimci sanatın nasıl olması gerektiği konusunda tartışırdık.

Halil ve Celal. Bu iki canlı, yitirekli ve temiz genci her zaman sevgiyle hatırlayacak ve anacağım. Onları saygıyla anıyorum.

Ağabeyi Ramazan, Celal'i anlatıyor

(Baştarafı 3. Sayfada)

Liseyi bitirdikten sonra o da öğretmen okuluna girdi. Ama devam etmedi. Şiiri ve resmi çok sevdi. İstanbul'a gelmek ve resim öğrenimi görmek istiyordu. İki yıl amelelik yaptı. Yörekler için yaptırılan okulun sınavını yaparken büyük bir zevk ve heyecanla çalışmıştı.

Ertesi yıl bizim açtığımız resim kurslarına katıldı ve Akademisyen oldu.

Liseyi bitirdiği yıl Selendost'taki devrimci gençlerle arkadaş oldu. Devrimci Gençlik Birliğinde çalışmalar başladı. Siyasi konulara ve devrime karşı ifgisi süratle arttı. İki yıl devrimci olmak için yoğun bir çaba harcıyordu.

Onun en belirgin yönlerinden biri dikkatli ve titiz çalışması idi. DGB için hazırladığı bir panoyu hatırlıyorum. Bir çok örnek yapmış ve hepimizin fikrini aldıktan sonra en güzelini gözlüğe seçmişti. O kadar açık yürekli idi ki... Tartışmalarda kendi fikrini söylediği ve bütün açıklığıyla hemen söylerdi. Şakacıydı. Halil'le birlikte oturur, karikatür konuları bulurlardı.

Halil onun en yakın arkadaşı idi. Birlikte gezer, birlikte düşünür tartışırdı. Evin küçük odasında birlikte çay içer şakalaşırdı.

Halil'i İsparta'nın Yaka kasabasının halkevinde tanışmıştım. Orada arkadaşları ile konuşup, devrimci konuları tartışırdı. Baş zamanlarında sebze satarak hayatını kazanıyordu. Aydınlık başış kampanyasına büyük bir şevkle katılmıştı. "Ağabey, bizim gün kompanyaya çok güzel katıldı" derken gözleri ışılıdı.

Köye son gidişimde Halil ve Celal bendin bir torba erik getirmemi istemişlerdi. Getirmemişim. O sabah onlar için kiraz almış, şakalaşarak hep beraber yemiştik.

Celal, bir gün bana "Ağabey, TKP'ye üye olmak istiyorum" demiş fikrimiz olmuştu. O anki sevimli ve heyecanlı halini hiç unutamayacağım.

MHP Çorum'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

rikatlar kurtuldu. Askerlerin gelmesi üzerine yeniden saldırıya geçen MHP'li evleri yakmaya devam ettiler. Aziz Çelep adlı bir yurttaşın benziniyi yakıldı. Çevre köylerden şöhre pazara geldi bir minibüsün yolcularu rehlin alındı.

Askeri birlikler tekrar tertibat aldılar ve Valilikçe sokağa çıkma yasağı konuldu. Olaylar sırasında Abdullah Sucu, Mustafa Özdemir ve kimliği heniz belirlenemeyen bir kişinin öldüğü, 12 kişinin de yaralandığı öğrenildi.

Çorum'da hayatın tamamen durduğu, satış yapamayan esnafın iflas etmişine geldiği bildiriliyor. AP'li, MSP'li ve CHP'li esnaf olayların sorumlusu olarak MHP'yi lanetlerken, halkla askerleri karşı karşıya getirmeye çalışan başta sahte solcuların tutumu da tepkiyle karşılanıyor.

SIVASTA Sivas'ta da meydana gelen olaylar üzerine konulan sokağa çıkma yasağı devam ediyor. Sivas Valisi Şükrü Özhan şehirde durumun sakin olduğunu söylüyor, önceki gece Alibaba Mahallesi, Osman Nuri Polis Karakolunun silahla taranması sonucu Rıza Çetin adı bir beki öldü.

TUNCELİ'DE Tunceli Pınaraz Mahallesi Muhtar Kemal Dinçer üç kişinin silahla saldırısına uğrayarak ağır yaralandı.

UŞAK'TA Uşak Şeker Evler Mahallesi'nde kurşunla yaralanmış ve ölüme terk edilmiş iki kişi bulundu. Halil Coşkun ve Hikmet Özzen adlı yaralının sol göğüsüne olduğu belirtildi.

FATSA'DA OLAYLAR Ordu'nun Fatsa ilçesine bağlı Camas bucağında güvenlik kuvvetleriyle bir grup arasında çıkan çatışmada, alınan iki bilgilere göre iki kişi öldü, biri jandarma eri olmak üzere 7 kişi de yaralandı.

GÖLKÖY'DE SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI SÜRÜYOR Ordu'nun Gököy ilçesinde de bir süre önce meydana gelen olaylar nedeniyle 18 Haziran günü konulan sokağa çıkma yasağı sürüyor.

ANKARA'DA Turgut 'Reis' Caddesinde DMMMA öğrencisi Nahit Mumcu silahla saldırı sonucu yaralandı. Mumcu'nun durumunun ağır olduğu ve hayatı tehlikeye atlatamadığı öğrenildi.

CHP'Lİ SÖZMEZLER İSKENDERUN OLAYLARININ SORUMLUSU HATAY VALİSİDİR

İskenderun olayları ile ilgili olarak basına bir açıklama yapan CHP Hatay Senatörü Mehmet Sönmöz, "Halktan çok MHP'yi örgütlemeyi güdümlerini görev bilen faşist valı İhsan Sözen'in, MHP'nin nara ve katil kavganı Celik-İŞ Sendikasının, yarıdımcları polis örgütünü önderliğinde İskenderun yasanmaz bir biçime sokulmak istenmektedir" dedi.

Gazetemizin 21 Haziran tarihindeki sayısında habere, Süleyman Dede adlı işçiyi hırsızları şikayet etmesi üzerine Antalya Şarapkol Karakolunda yapılan işkenceler ve Antalya Barosuna kayıtlı avukatların işkenceler konusunda açıklamaları yer alıyordu.

Gaziantep muhabirimiz Bilal Güneş hâlâ gözaltında tutuluyor

GAZİANTEP (ÖZEL)

GAZİANTEP'te 14 Haziran Cumartesi günü yapılan bir korman eylem sırasında çıkan çatışma yerinde izleyip, resimlere muhabirimiz Bilal Güneş, polisçe yakalanıp 5 gün Soruşturma Bürosunda tutulduktan sonra, şimdi de Sıkıyönetim Tutekinde yatılıyor. Edinilen bilgilere göre, olay sırasında güvenlik kuvvetleriyle göstericiler arasında çıkan çatışmayı resimlediği gerekçesiyle gözaltına alınan muhabirimizin makinesine ve filmlerine el kondu. Ayrıca, götürüldüğü soruşturma bürosunda 5 gün tutulup, işkence yapılarak, göstericiler arasında gösterilmeye çalışıldığı ve bu arada bir aştęmenin 'bana ateş edenken yakaladım' şeklinde ifade verdiği kaydediler. Hakkında 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu'na muhalefetten dosya tanzim edildiği öğrenildi.

MUHABİRİMİZLE ZİYARETÇİLERİ GÖRÜŞTÜRÜLDÜ

Sıkıyönetim Merkez Komutanlığı Tutukevinde bulunan muhabirimiz Bilal Güneş ile ziyaret eden arkadaşlarının görüşmeleri engellendi. Ziyaretçilerden alınan bilgiye göre, 28 Haziran günü gittikleri tutukendeki diğer tutukular ve ziyaretçiler, yazılı pusulayla görüşme yapmalarına rağmen, Güneş'in ziyaretçilerinin görüşmeleri engellendi. Görüşmeyi, orada görevli bir asştęmenin engellediği bildirildi. Bu arada tutukevinde bulunan MHP'li tutukularla ziyaretçilerine aynı yöre amının yapılması dikkat çekti.

İstanbul-Atina uçak seferleri tekrar başlıyor

İSTANBUL (AA)

TÜRK Hava Yollarına bir süreden beri yapılamayan İstanbul-Atina uçak seferlerinin 14 Temmuzdan itibaren yeniden başlatılacağı bildirildi. Türk Hava Yolları Genel Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, İstanbul-Atina uçak seferleri karşılıklı olarak pazartesi, çarşamba ve cuma günleri yapılacak.

Schmidt...

(Baştarafı 3. Sayfada)

bu ikili görüşme sırasında Sovyet SS-20 füzeleri ile Avrupa topraklarına yerleştirilmesi kararlaştırılan NATO füzelerinin ete alınacağını tahmin ediyorlar. Aynı kaynaklardan sızan habere göre, Sovyet tarafı, Schmidt'in üç yıl boyunca karşılıklı olarak füzeleri yerleştirmekten vazgeçme önerisine de karşı çıktı.

Türkiye'deki anarşi olaylarının hedefi bazen de ülkede görevli Amerikalılar oluyor. 16 Nisan 1980'de Etiler'de öldürülen Amerikalıların sorumluluğunu THKP-C üstlendi.

ABD TEMSİLCİLER MECLİSİ RAPORU, TÜRKİYE'DE PARLAMENTER SİSTEMİN AYAKTA KALMA GÜCÜNE SAHIP OLDUĞUNU SÖYLÜYOR

Türkler, Kürtlerin özerkliğinden korktuklarından, Ayetullah Homeyni rejimiyle ilişkilerini istemeden ilerletmişlerdir.

Türkiye'nin Afganistan olaylarından sonraki topyekun Sovyet aleyhtarı tutumu, dış tehlike halinde halkın biraraya gelmesinin bir delilidir.

Türkiye'de darbe ihtimali,

Iran olaylarıyla birlikte arttı

İki parti tarafından yönetilen Ankara hükümetleri, yetersiz koalisyonların tartışılması ile geçen uzun Parlamento durgunluğu nedeniyle zayıf kalmış ve kesin kararlar alacak güce erişememiştir. Son yıllardaki hükümetler ciddi ekonomik sorunları, gittikçe artan kentsel şiddet hareketlerini ve mezhep kavgalarını çözmemişlerdir. Sık sık sıkıyönetim uygulanmış fakat bu da, süregelen huzursuzluk ve terörün büyümesini engelleyici bir köklü çözüm getirmemiştir.

(son 14 yılda 5 kez) politikaları, aynı dönemde iktidarda bulunan üç Ecevit hükümetinin ekonomik politikalarından kökünde değişiklik göstermemiştir.

MHP ve MSP

Adalet Partisi, yeni camilerin yapılması ve duaların Arapçaya geri çevrilmesine izin vererek, Cumhuriyet Halk Partisinin laik imajına karşı bir seçenek sunmaya çalışmıştır. Bazı politikacılar, küçük toprak sahibi köylülerin desteğini kazanan Adalet Partisi'nin "aydın olmayan" kimliğini vurgulamışlardır. Demirel'in pratik, düzenli ve kendine güvenen liderlik niteliklerine karşın, CHP lideri Ecevit'in yumuşak, aydın ve laikliği savunan bir kişiliği vardır.

Her iki parti de iktidarda bulunan azınlık partisine, desteklerini çekme tehdidi ile, istedikleri politikayı uygulatabilmektedir. Türkiye'deki bu küçük partilerin oynadıkları rol, İsrail'de Likud'un her an yıkılabilecek koalisyonuna gerekli desteği sağlayan küçük dinci partilerin rolüne çok benzemektedir.

Kuramsal olarak, Cumhuriyet Halk Partisi'nin Adalet Partisi'nden daha fazla sosyalist bir ekonomi politikasını benimsemesine rağmen, her iki parti de karma ekonomi sistemini kabul etmiştir. Ecevit ve CHP, 1950'lerin tüketim mallarına yönelik sanayi stratejilerini eleştirmiş ve yabancı sermayeye aşırı bağımlı Türkiye'nin uzun vadeli çıkarları açısından tehlikeli olduğu görüşünü savunmuştur. Diğer taraftan, iktidarı sırasında su anda Türkiye'nin ödemekte olduğu ağır dış borç birikiminin sahibi Demirel ve Adalet Partisi, her ne pahasına olursa olsun Türkiye'yi 2000 yılında Batı Almanya'nın kalkınma seviyesine getirme yolunu seçmiştir. Uygulamada, Demirel hükümetlerinin

2 Ocak 1980'de Cumhurbaşkanlığı Kararınca, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, ülkenin ciddi sorunları karşısında politik partilerin birleşmesini isteyen bir uyarı mektubunu kamuoyuna açıkladı. Bu uyarıdaki mesaj oldukça açıktı: Yakın tarihte huzursuzlukları önlemek için iki kez müdahalede bulunan Türk ordusu, gerekirse Anayasal yetkilerini yeniden kullanacaktır. Cumhurbaşkanı Korutürk uyarı mektubunu Demirel ve Ecevit'e sundu. Muhalefet başkanı Ecevit, daha önceki önerilerinin aksine, 1980' in başlarında, Demirel'in Adalet Partisi ile bir koalisyonu girebileceğini belirtti. Böyle bir önerinin hemen gerçekleştirilmesi söz konusu değildi. Ciddi engeller, iki rakip partinin politik açı-

Demirel hükümetinin ekonomik politikalarıyla, Ecevit'inkiler kökünde pek değişiklik göstermedi

MHP liderleri, partilerinin ideolojilerini paylaşan bazı gençlerin eyleme kalkmış olabileceğini varsayıyor

Bu defaki askeri darbenin amacı, İran'daki karışık durumun Türkiye'de tekrarını engellemek olabilir

HABER YORUM MAGAZİNİ

21.45

Genç bir öğretmenin mücadelesi

Sara

Bugün başlayacak olan yeni dizi Sara, genç bir öğretmenin mücadelesini anlatıyor. Sara tavırları ve düşünceleriyle çevrenin yadırgadığı bir öğretmendir. Hele de yarı kızıl derili bir çocuk olan Hannah'da okula kabul edince şimşekleri iyice üzerine çeker. Ama Sara engellerden yılmayacak yapıdadır, idealini mevkî uğruna terk etmez ve haksızlıklara karşı mücadele eder.

19.56

Papağanlı, melekli derken

Bu kez de bir biyonik dedektif

Bugün başlayacak yeni dizide biyonik bir dedektifin maceraları anlatılacak. Alex iyi bir polis memurudur. Ama son günlerde işinde pek de parlak değildir. Müdürü Sedford, Alex'e bir yardımcı bulacağını söyler. Bu sırada Gregor Yoyonovic adlı bir kişi 210 kilo ağırlığında manevra yeteneği çok yüksek, konuşabilen, içinde güç üretebilen bir biyonik adam yapar. Dedektif olarak hazırlanmış bu biyonik adama Yoyo adı verilir ve Alex'in yanına yardımcı olarak gönderilir. Ama Alex, Yoyo'nun biyonik olduğunu bilmemektedir.

TELEVİZYONDA

BUGÜN

19.00 HABERLER

19.07 VIKİNGLER

19.32 HAFTANIN ŞARKISI

Programda Televizyon Çocuk Korosu, söz ve müziği: Hasan Çoruhlu ya orkestrasyonu İstemihan Teviloğlu'na ait "AĞAÇKAKAN" adlı şarkısı seslendirilecek

19.36 YAŞAYAN EDEBİYATÇILAR

Yazar Reşat Enis ile söyleşi yapılacaktır

19.56 HOLMES VE YOYO

20.30 HABERLER

21.20 TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Selçuk Aygan beş şarkılıya ekranda

21.45 SARA

22.30 HABER PROGRAMI

23.31 HABERLER

ma konusu yapmış olan partiler tarafından istismar edilmektedir.

Sol ve sağ gruplar

SOLDAN kaynaklanan terörizm, 1971'deki askeri müdahalede katkıda bulunacak biçimde, 1960'lı yılların sonunda hakim durumda idi. "Solcular", aşırı ideolojilere sahip örgütlü bir Marksist-leninist grup ile 30'u daha küçük olmak üzere çeşitli silahlı örgütleri içermekteydi.

Komünist Partisi ve komünizm taraftarı faaliyetler yayınların izin verildiği 1960 yılına dek tamamen yasaklanmıştı.

Sağcı gruplar ise, daha sonraki yıllarda ortaya çıkmıştır. Bu gruplar, karşı grupların aksine, ideolojik olarak fazla birlik içinde görünmezler ve bir çoğu MHP'ye bağlı olduğunu ileri sürmektedir. 24 Kasım'da Demirel'e güven oyu veren MHP liderleri, terörün önüne geçilmesi için bir dizi partiye çağrılar yaptı. Bu çağrılar, parti ideolojilerini paylaşan eli silahlı bazı gençlerin eyleme kalkmış olabileceğini varsaymaktadırlar. Türkiye'de terör sorununun izleyen birçok gözlemci, mantıksal açıklamaları reddeden ve kolay kolay engellenemeyen içsel bir dinamizmle sahip terörizmin, geleneksel kan davaları gibi bir işlevi olduğu görüşünü savunmaktadırlar.

Seçenekler ve askeri darbe

ARTMAYA devam eden siyasal şiddet, Türkiye'nin mütefakkeri arasında endişe yaratırken, birçok kişi Kürt sorununun, mezhepçilikten ötede, Türkiye'nin bütünlüğünü tehdit ettiğine inanmaktadır. Sayıları 5-6 milyon civarında olan ve Türkiye'nin doğusunda yerleşmiş bulunan Kürtler, mezhep ayrılığının nedenini oluşturmaktadır. Aleviler, daha tutucu ve bölücü emelleri olan Sünnilerden daha ilerici görünmektedirler. Türkler, Kürtlerin özerkliğinden korktuklarından, 1979'un ilk aylarında yine Kürt bölücü hareketine karşı bir baskı politikası izleyen Ayetullah Homeyni rejimi ile işbirliği ilişkilerini istemeden ilerletmişlerdir. Homeyni rejimi ve Türkiye arasındaki ilişkiler, Amerikan rehinerleri sorunu sırasında bozulmuştur.

Türkiye ve Amerika hükümetleri, Türk halkının ABD'ye karşı genel tutumunun hâlâ çok olumlu olduğu görüşündedir. 1979 yılında bir Amerikan aleyhtarlığı üzerine veri toplanan bir gazeteçi, gelişigüzel örnek-

me ile, Türkiye'yi ziyaret eden Amerikalıların herhangi bir düşmanca davranışla karşılaşmadıklarını ve Türklerin Amerikalılara karşı dost ve yardımcı olduklarını ortaya çıkarmıştır.

Politik yaşamdaki çözüm bekleyen gerçeklere ve bunların istikrarlılık ve çelişkilerle yüklü olmasına rağmen Türkiye, 1923 yılından beri demokratik bir cumhuriyettir ve Türk halkı demokratik geleneklere gururla bağlıdır. Son hükümet değişikliği de, parlamenter sistemin ayakta kalma gücüne sahip olduğunu göstermektedir. Bunlara rağmen, Türkiye'nin iç politika sisteminde geleceğe ait bazı seçenekleri gözönüne almakta fayda vardır.

Askeri Darbe:

Türkiye'de süregelen siyasi istikrarsızlığa karşı silahlı kuvvetler her zaman düzen ve istikrar unsuru olmuştur. Yakın geçmişte silahlı kuvvetler politik sisteme iki kez müdahale etmişlerdir. Silahlı kuvvetlerin bu ülkenin politik partilerine yaptığı 2 Ocak uyarısı, bir askeri darbe ihtimalini gündeme getirmiştir. Bazı gözlemciler göre, böyle bir gelişme olasılığı komşu İran'daki karışıklıklar nedeni ile artmıştır. Bu defaki askeri darbenin amacı, İran'daki karışık durumun aynısının Türkiye'de tekrarını engellemek, bölücü hareketlere mani olmak ve siyasi partilerin istikrarsızlığına cevap vermek olacaktır. Bazı gözlemciler, rehinerler sorununun ilk günlerinde İstanbul ve İzmir'de kargaşalıkları İran devriminin dışarıya taşınan etkileri olarak nitelendirmektedir.

Bu kargaşaların hemen bastırıldığı tartışılabilir. Fakat diğer İslam ülkelerindeki karşılaştırmalar, şiddet hareketleri ve maddi zarar çok azdır ve bölgesel olaylar Türkiye'de birbirlerinden daha da yakınlaşmıştır. Silahlı kuvvetlerin uyarısı, parti sistemini daha çok sorumluluğa özendirmeye açısından etkili olmuştur. Türkiye'nin Afganistan olaylarından sonraki topyekun Sovyet aleyhtarı tutumu, dış tehlike halinde halkın biraraya gelmesinin bir delilidir.

Sovyet etkinliği ne durumda?

SOVYETLERİN Türkiye'deki politik sisteme silahlı müdahale ve diğer yollarla isteklerini kabul ettirebilme girişimi ne yol açabilecek politik anarşinin güçlenmesi ve genişleme ihtimali neledir?

Türkiye'de bu tür gelişmeleri gözleyen, politik tedbirler almış, radikal sol eylemlerin gitgide güçlenişini, partilerin bu olaylar karşısında çaresizliği ve Sovyetlerle olan gerginliğin resmi yollarla azaltılmasının, Türkiye üzerinde Sovyet etkinliğine yol açabileceğini ileri sürmektedirler. Öte yandan, Türkiye'de Afganistan'da olduğu gibi bazı dinsel, etnik ve politik grupların bulunmasına rağmen, güçlenmeye çalışan örgütlenmemiş azınlık gruplara karşı, onların bu güçlerini azaltan daha geniş bir bürokratik kesim bulunmaktadır. Ayrıca, Sovyetlere tedbirli bir yaklaşım gösteren Türkiye'nin Sovyet ideolojisine muvafakat göstermesi olanaksız görünmektedir.

ABD'ye aşırı bağımlılık yerine, Avrupa'ya yönelmek, daha çekici gelirken; Batı Almanya ile ilgili işbirliği açısından ilişkiler, Türk-ABD ilişkilerini fazlasıyla güçlendirmektedir. Her iki büyük partinin liderleri, Türkiye'nin Avrupa ittifakına üyelğine gururla değinmektedirler. Arada sırada görülen gerginliklere rağmen, Avrupa'nın bir parçası olarak kabul edilerek, her zaman Türk politikasının bir hedefi olmuştur.

Yarın: Türkiye dış politikası ve Raporun ABD Kongresine önerileri

Sovyet vatandaşlarının Afganistan işgalini desteklemesi için sürekli çarpıtılmış haberler yayıyorlar...

Halen sürgünde yaşayan Sakharov... Sovyet basınına göre, yiyecek kıtlığının sebebi Sakharov' muş...

DIŞ HABERLER SERVİSİ

GEÇENLERDE, Sovyet muhalifi Andrei Sakharov'un sürgüne gönderildiği Gorki kentinde çıkan bir yerel gazetede, ünlü fizikçiyi eleştiren bir yazı yayımlandı. 12 Haziran tarihli gazeteğe göre, Sakharov, Batıya silahlanma çabalarını durdurulmasına çağırıyor, Sovyetler Birliği'ni savunma için daha fazla kaynak ayırmasına neden olmaktadır. Gazete böylece, Sakharov'un Sovyetlerde yiyecek kıtlığına yol açtığı iddia etmektedir.

"Gorky Pravda"da çıkan yazı, son zamanlarda Sovyet basını yaygın organlarının Sovyet soldarlığını gözlemek için lakindığı tutumu yansıtmaktadır. Sovyet basınındaki yazılarda Sovyetler ABD'nin saldırı hazırlığına karşı kendisini savunmak amacıyla silahlanmasın gereken bir ülke olarak gösterilmektedir. Bunun doğal sonucu olarak Sovyet vatandaşlarından Afganistan gibi işgalleri desteklemeleri ve yokluklara ses çıkarmadan katılmaları isteniyor.

Sovyet vatandaşlarının tutumu

SON zamanlarda Sovyetler Birliği'ni ziyaret eden Batılı gazeteciler de benzer bir gözlemi yapıyorlar. Bunlardan, New York Times gazetesinin muhabirlerinden Anthony Austin, 2. Dünya Savaşı sırasında Moskova kuşatması sırasında ölmüş 400 bin Sovyet askerinin mezarında karşılaştığı yaşlı bir kadının arasında geçen konuşmayı şöyle aktarıyor:

Kadın soruyor: "Nerelesin?"

"Amerikalıyım nine."

Bunu öğrenen kadın şu soruyu soruyor: "Amerika neden bizi rahat bırakmıyor? Sizin yüzünüzden yaşayamaz hale geldik."

Buna neden biz değiliz nine. Kabahat sizin hükümetinizin Afganistan'a baskana."

Afganistan'a gerekçe

SOVYETLERİ basınına göre, ABD 1979'da stratejik silahların sınırlandırılması anlaşmasını imzalamasından sonra yumuşamadan vazgeçmiş ve dünya çapında hegemonyayı ele geçirmek amacıyla yeni bir saldırıya geçmiştir. ABD bu girişiminde, Afganistan'ı Sovyetlere karşı bir ileri cephe haline getirmeyi istemiştir. Bu nedenle Sovyetler Birliği, Afgan güvenlik bölgesini korumak zorunda kalmıştır. Bunun sonucu askeri harcamaları daha da artırmak gerekmektedir, bu da Sovyet vatandaşlarının daha iyi hayat özlendirmelerine katkı sağlamıştır.

İşte şimdi Sovyetlerde sohbattaki adamın etkisi altında kaldığı bu çarpıtılmış haberdendir.

Bir kadın muhalif şarkıcı anlatıyor:

"Pasarda kuyrukta bekliyordum. Önümde bir adam yoklukların Afganistan buhranından doğduğunu söyledi. Bunun üzerine yüksek sesle buhran kimin yarattığını sordum. 'Afganistan'a neden asker gönderdik ki?' Önemizdeki aynı adam bana döndü ve 'Elbette göndermeliydik kadın. Haritaya bakšana. Afganistan nerede görmüyor musun. Biz almazaydık, onlar alacaktı' dedi."

Başka bir olayda ise otomobile binen bir Amerikalı Rus sanan bir taksî şöföri, hızlı araba süren yüksek yetkililerden, tüketim mallarının kıtlığından, yaşadığı yerin kötülüğünden şikayet ettikten sonra şöyle diyor:

"Carter, Olimpiyatları boykot edip, bizi fiziklerle kuşatarak bir serseri gibi davandı. Savunmamızı güçlendirmemiz gerekiyor. Kemeri sıkmalıyız."

Sovyetler Birliği'ni ziyaret eden yabancılar, Sovyet yetkililerinin yaydığı çarpıtılmış haberlerin Moskova dışında belli ölçüde etkili olduğunu ifade ediyorlar.

Yine de, Afganistan'dan gelen tabutların sayısının artması karşısında halk içinde kuşkulu seslerin yükselmeye başladığı da gelen haberler arasında.